

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani,
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică
Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Cum s'a născut Christos în peștera din Vifleim.

Pe ceriu lumină mare,
Și îngerii în cor,
Vesteau bunăvoire
Și pace tuturor!

Păstorii alergară
Cum îngerul le-a spus,
In grajd, unde Maria
Născut'a pe Isus.

La Nașterea Mântuitorului.

... A răsărit lumii
lumina cunoștinței...

Robia cea mai grea, cea mai tristă și cea mai vrednică de deplâns, atât pentru viața aceasta, cât și pentru cea viitoare, este robia sufletului.

Robia sufletului strică sau nimicește fericirea vieții omenești; înstrăinează pe om de Dumnezeu; îl înstrăinează de legea lui străbună; îl înstrăinează de neamul său; ba robia sufletului întuneacă mintea celor încătușați în aceasta legătură a robiei, nimicind multe vieți și suflete nevinovate.

Lanțurile robiei sufletești, sunt cu mult mai grele de suportat, decât lanțurile robiei trupesti; pentru că fiind sufletul legat cu lanțurile întunerecului, corpul se bate ca peștele pe uscat; pe când dacă sufletul este liber, corpul suferă și suportă cu drag orice poveri și legături chiar.

Nu se îndoiește nimeni despre adevărul, că robia sufletului întuneacă și nimicește chiar și popoară întregi. De aceea fiecare fiu al neamului nostru, dator este, că la aceasta zi mare și însemnată pentru tot creștinul: la Nașterea Mântuitorului, să-și aducă aminte, că însuși Cel Preaînalt s'a smerit pe sine, luând chip de rob și primind a fi înfășat și culcat în iesle.

a venit ca să ne aducă lumina; a venit ca să ne deslege sufletele din robia cea tristă a întunerecului.

El, Mântuitorul nostru, pe care cu ochii nostri cei sufletești îl vedem smerit, înfășat și culcat în peștera cea din Vifleem pentru noi, ne-a dat pildă de smerenie, de virtute și de iubirea, ce trebuie să o arătăm, către năzuința, de a ne deslega de lanțurile robiei sufletești, cu cari satana, dușmanul cel mai neîmpăcat al luminării noastre ne-a legat și ne-a robit sufletele, ca să nu ne putem lumina și desvolta în dulcea noastră limbă: în limba românească, ci vecinic să înotăm în întunec. Să fim robi cu sufletele.

A sosit plinirea vremii, când lumina din Vitfleem: lumina învățăturilor Mântuitorului, pentru desrobirea sufletelor din lanțurile întunerecului, bate la ușa fiecărui creștin ce dorește libertatea sufletului și îi zice: Suflete, suflete scoală! Pentru ce dormi? Impodobește-ți candela sufletului, ca să fii luminat pe calea către ținta ce dorești: către calea luminei și a libertății.

E grea robia paserii din colivie, dar nu e grea pentru că i-ar lipsi cele pentru traiul vieții, ci pentru că nu are libertatea de a-și putea cânta cântecele sale în graiul său dulce și plăcut, în nemărginitul văzduh.

Oare noi să fim mai nepricepuți decât paserile?

Dacă pe rândunică, de pildă, sau pe priveghitoare, ori mirlă, le-am auzi cântând ca cioarele, croncănind ca corbii, sau lătrând ca câinii, de bunăsimă ori cine ar zice, că aceea e o pasere împrelostită: e necuratul îmbrăcat în trupul acelei paseri.

Dacă vietăților, sau dobitoacelor, le șede rău și să socotesc împrelostite cu necuratul, când își preschimbă glasul lor obicinuit și moștenit dela părinți; cu atât mai rău îi șede omului, care își părăsește graiul lui părintesc, atât de dulce și de iubit, și pentru un os de ros, sau o mână de fân, cearcă să râncheze, ca ucenicul lui Buhoghindă; căci și aceasta e o robie a sufletului.

Prin venirea Mântuitorului în lume a răsărit lumii lumina cunoștinței, care trebuie să lumineze pe tot sufletul creștinesc, ca astfel luminat și întărit cu lumina cunoștinței, să-și poată deslegă sufletul din lanțurile cele umilitoare ale robiei întunerecului, ca liber se poată înainta pe calea luminei, spre bucuria, spre folosul și cinstea neamului.

Astăzi când lumina învățăturilor Mântuitorului a străbătut până în cele mai depărtate și ascunse colibi din creerii munților, datori suntem fiecare să ne îndreptăm inimile și pașii noștri spre steaua, care ne povățuiește la lumina soarelui celui mare, la lumina fericirii neamurilor, la lumina cunoștinței, de care luminați fiind ne putem scăpa din robia sufletului.

Datori suntem mai departe, ca la aceste mari și sfinte sărbători ale Nașterii Domnului, să ne bucurăm cu bucuria sufletelor nerobite, și în bucuria noastră creștinească, să aducem mulțumită Celui ce s'a umilit pentru noi, pentru că ne-a învrednicit de darurile și binefacerile ce le-a dăruit neamului omenesc. Să-l rugăm mai departe ca să ne îndrepteze pașii noștri către lumina cunoștinței; să ne dea tărie ca să putem scăpa de robia sufletelor, în care vrăjmașul neamului nostru ne ține încătușați; ca astfel liberi și după voia Celui Preaînalt și după dorința noastră, să putem în viitor serba sărbătorile Nașterii Domnului, deopotrivă cu toate popoarele libere.

I. Bota.

Gazetele ungurești își fac de cap!
Câte prostii nu s'au scris, Doamne, înainte și după sărbătorile Crăciunului, prin gazetele maghiare șoviniste! Cetind toate aceste bătălii, cu greu mai poate crede omul, că între Maghiari și Români e cu puțință a se face o pace cinstită. O comedie întreagă făurește un Maghiar (de sigur cu perciuni!) de prin părțile Hunedoarei. Acest „patriot cuminte“ a trimis

gazetei șoviniste „Budapesti Hirlap“ o scrisoare, unde între altele „descopere“ următoarele minuni, cari pot primejdi țara:

„Satele din comitatul Hunedoarei au o față schimbată. Românii între 22—40 ani își scot cu totul pașapoarte pentru România. Dar ei au și bani, cu toate că până acum oamenii lucrau cu ziua“. Ba „Maghiarul cel cuminte“ a aflat, că: „Emigranții sunt înrolați de autoritățile din România, prin agenți din Ungaria (Câtă minciună, Doamne sfinte! *Red. F. Pop.*) Ei primesc bani de drum, câte 60—80 cor. fiecare. În schimb se învoiesc a petrece în România 6—10 ani, unde vor înlocui pe acei cetățeni români, cari vor fi colonizați în cadrilater. În timpul cât petrec în România, ei vor cunoaște patria-mamă și se vor convinge, că este o *Românie sfântă*, ale cărei hotare se întind dela Tisa la Marea-Neagră și până în lăuntrul Rusiei. Totodată vor cunoaște cum întreg poporul român trebuie să țină la olaltă. Mai târziu ei sunt îndatorați a se reîntoarce în satele lor, unde se vor așeza cu miile. Aici apoi vor pregăti între frații lor, *marea Românie*, astfel că pe când va sosi vremea marelui războiu, poporul să fie pregătit întru toate și să se sfârșească iute cucerirea.“

Maghiarul cel deștept zice, că aceste lucruri le-ar fi aflat dela un Român, cu care e prieten. O, o, vai de capul tău, perciunat prăpădit! Vr'un Român bun de pozne și-a bătut de sigur joc de el cu cine știe ce glume, dacă peste tot îi va fi spus așa ceva vr'un Român. Maghiarul numai de cât s'a pus însă și a scris „uișagului“ lor cel mai șovinst, la „Budapesti Hirlap“. Pe când de fapt noi nu știm nimic altceva, decât că atât Români cât și Săcui merg ca de obicei în România, — acum ca și mai înainte, — unde vreau să-și caute de lucru, fiindcă la noi, în țara hireanului, n'o mai pot duce, nefiind izvoare de câștig!

Iar la aceea, că o seamă de cetățeni ai acestei patrii trebuie să iee lumea n cap către America, Rusia și România, nu suntem noi de vină, ci cărmuitorii țării, cari pentru unii sunt mumă, iar pentru alții ciumă!

Minciunile jandarmilor au fost date de gol într-o cercetare ce s'a fost pornit din partea procuraturii din Turda contra dlui avocat *Dr. Ioan Oltean* din Murăș-Ludoș și contra dlui părinte *Octavian Popa* din Secalul de Câmpie. Acești doi domni ar fi „agitati“ prin niște prelegeri, ce le-au ținut în comuna Șeulia. Când colo, la înfățișare, înșiși jandarmii au recunoscut, că unul din ei nu știe de loc românește, iar celalalt numai puțin de tot. „Dar lor li s'a părut, că în decursul vorbirii s'a „agitat“ contra Maghiarilor, de aceea au făcut arătare“. Pe cealaltă parte notarul Nagy a spus, că el știe românește, dar n'a auzit vorbindu-se nimic contra Maghiarilor.

Din România.

Ce se vorbește în camera română despre politica externă a României și despre asupra noastră?

Intr'un număr trecut al foi am scris despre deschiderea camerei (dietei) române. Atunci am dat și părțile mai însemnate din mesagiul regal (vorbirea cu care Regele Carol a deschis camera). Prin acel mesagiu Majestatea Sa Regele Carol spunea, că România stă bine cu toate Puterile Mari ale Europei, fără a aminti însă dea-

proape, că anume cu cari Puteri ar sta mai bine și cu cari mai puțin bine.

În mesagiul regal din alți ani, se amintea însă totdeauna apriat despre bunele legături de prietenie dintre România și Austro-Ungaria. În anul acesta *nu se spune nimic*, fie de bine, fie de rău. Asta a făcut pe mulți să bănuiască, că lucrurile între România și Monarhie nu mai sunt cele vechi, altcum nu se trece (totul sub tăcere).

Urmarea a fost, că unii delegați șoviști maghiari au început a ataca România în delegațiuni, după cum am scris în numerii din urmă a foi.

În zilele trecute camera română încă a luat în desbatere cele spuse în mesagiul regal. Cu aceasta ocazie s'a vorbit mult despre politica României. Au luat cuvântul cei mai de seamă bărbați politici ai României, între cari și dl *Virgil Arion*, președintele Ligei Culturale, precum și marele învățat român, dl *Nicolae Iorga*.

În cele următoare dăm unele părți mai însemnate din vorbirile acestor doi bărbați. Dl *Virgil Arion* a spus, între altele, următoarele:

„Țin să protestez aici împotriva înzultelor, ce ni se aduc de către alt stat, care are aerul a ne considera ca când am fi alipiți de el. Trebuie să se știe și dincolo de Carpați, că aceea s'a putut răbdă până azi, de aci înainte nu se mai poate răbdă.“

„Noi știm că avem de mult legături prietenești cu Austro-Ungaria, legături pe cari credeam, că ne putem răzîmă. Ei bine, nu este așa! La 25 Noemvrie contele Karoli în delegațiunea ungară a spus: „România a bătut pe prietini nostri Bulgari, dela cari a luat de trei ori mai mult, decât i-se dăduse la Petersburg“. Contele Andrași spunea: „Am fost cu Bulgarii, în loc să nu ne fi amestecat cu mine“. În dieta austriacă de asemenea s'a spus, că „dorința Austriei de a înlocui România cu Bulgaria a fost o greșeală“.“

„Apoi, — ca să vorbim de fapte, — Austro-Ungaria a cerut revizuirea păcii dela București, cerere la care Germania s'a împotrivit cu tărie, urmând acel schimb de telegrame memorabile între împăratul Wilhelm și Regele Carol. Ce încredere mai putem avea, deci, în viitor în prietenia Austriei? Este o fericire, că împrejurări pe cari mulți nu le-au dat cu socoteala, au oprit înfăptuirea visului bulgar de a stăpâni în Balcani.“

„România, în urma păcii dela București, are un rol hotărîtor în Balcani. Dar cui se datorește, că ea are acest rol? *Meritul este al armatei românești*.“

„În delegația austriacă s'a spus însă, că Austro-Ungaria fără prietenia României ar fi încercuită. — Dacă este așa, dacă sprijinul României e așa de prețios, atunci întreb: Cum a putut ministrul de externe al Austriei să spună, că nimic nu s'a schimbat, că legăturile cu România sunt aceleași și că a primit asigurări din partea bărbaților de stat români? Cum a putut contele Tisa să spună, că România nu face politică dușmănoasă, că deci România nu se va îngriji de Românii din Ungaria?“

„Dar chiar gazetele străine recunosc, că sunt în România stări sufletești, cari împiedcă o apropiere între România și Austro-Ungaria. Voiți și probe? Sunt sforțările contelui Tisa de a face împăcarea româno-maghiară. Ori, ce e aceasta încerc-

care, dacă nu dovada, că se știe bine, că orice apropiere între România și Austro-Ungaria ar fi cu neputință cât timp nu se va ști la noi, că Românii din Ungaria nu mai sunt scoși afară din lege?

Dar oare împăcarea româno-maghiară este urmărită de contele Tisa cu inimă curată? — Ați văzut, că un deputat român din camera ungară a spus, că *Austro-Ungaria a urmărit slăbirea României pentru ca să slăbească astfel și pe Românii din Ungaria.* Cum credeți dar, că acel care a urmărit slăbirea României să urmărească acum cu inimă curată o împăcare româno-maghiară?

„Care trebuie să fie, deci, politica noastră, a României? Aceea: o politică de *așteptare și de reculegere față de Austro-Ungaria, de prietenie în Balcani cu Serbia, cu Grecia, cu Albania și cu Turcia și o politică de prevedere pentru întregul românism*“. — Acestea sunt cuvintele mai de căpetenie ale dlui Arion.

Intr'o altă ședință a luat cuvântul dl profesor universitar **Nicolae Iorga**, mare apărător al intereselor Românilor de pretutindeni. Domniasa a spus, între altele, următoarele:

„Noi ne prezentăm aici în fața țării, și din acest punct de vedere aflăm de lipsă să cercetăm, care va fi viitorul acestei țări. Pacea dela București este un lucru de mare însemnătate și mă simt dator să spun aici, că ea e datorită numai dlui prim-ministru Maiorescu. Merită însă recunoștință și armata, care a răspuns cu atâta însuflețire la chemarea țării, și îndeosebi țărani, cari au plecat îndată fără să se gândească la a doua zi (deputații aplaudază).

„Dar clipele acelea au făcut să tresalte sufletele Românilor de peste hotare, cari privesc cu dragoste spre noi; ei se simt mândri de izbânda noastră, care înseamnă ridicarea militară a României și de rolul ei cultural, pe care va avea să-l joace de acum înainte (deputații aplaudază). Pe mine nu mă bucură atâta, că am alipit la România chilometrii aceia de pământ, ci mă bucură împrejurarea că România e azi statul conducător în Balcani.

Un alt fruntaș politician român, care a vorbit în camera română asupra noastră, a fost dl **Ioan Grădișteanu**. Iată, în puține cuvinte, ce-a spus dl Grădișteanu:

„Austro-Ungaria nu ne-a susținut în conflictul balcanic din cauză, că ea avea alte interese în Balcani. Prietenia noastră cu Austro-Ungaria va fi astfel dupăcum ea se va purta cu frații nostri de sub stăpânirea ungară.

„Nu mai putem suferi, ca pe viitor Românii din monarhia vecină să fie năpăstuiți, iar statul nostru să țină legături de prietenie cu Austro-Ungaria. Această stare de lucruri nu mai poate dăinui (deputații aplaudază).

Vorbitorul se întinde asupra drepturilor religioase ale Românilor din Ungaria, contra cărora s'a pornit acum maghiarizarea și prin biserică, apoi urmează:

„La noi (adecă în România) se lasă deplină libertate confesională tuturor națiunilor. Ba închideam chiar ochii asupra propagandei catolice dela noi; făceam aceasta pentru că sunt Români catolici în Ungaria și speram, că ne va veni vre-un ajutor dela papa.

„Dar acum când vedem, că papa dă ajutor Ungariei pentru a maghiariza pe Români, protestăm cu toată energia. Înființarea afurisitei episcopii dela Hajdudorog este o crimă, ce se face împotriva Românilor din Ungaria (aplauze). Episcopia aceasta urmărește să desnaționalizeze pe Români, un lucru pe cari noi (adecă România) nu-l vom mai putea suferi.

* * *

Noul program al partidului conservator.

În urma împrejurărilor, prin cari a trecut România în timpul din urmă, partidul conservator (care e de prezent la conducerea țării) a simțit lipsa, ca să-și mai completeze programul său cu unele puncte nouă. Îndeosebi s'a simțit lipsa, ca să se țină mai mult seamă de *bunăstarea țărânimii*, care când cu mobilizarea României s'a purtat atât de frumos. Spre acest scop partidul conservator (din care fac parte mai cu seamă boierii Țării Românești) au ținut mai multe consfătuiri. Iar la urmă s'au înțeles a lua în programul lor de muncă pentru binele țării încă următoarele puncte:

„Se recunoaște lipsa de-a se împărți pământ la săteni. Improprietărirea se va face prin împărțirea moșiilor statului și a moșiilor de mână moartă. Se vor cumpăra apoi moșii dela marii proprietari, cari vreau să și-le vândă, iar aceste moșii încă se vor împărți țăranilor. Dacă cu toate aceste pământuri nu se vor îndestula lipsurile pentru improprietărirea sătenilor, — atunci marii proprietari din partidul conservator să obligă (învoiesc) de a vinde de bună voie o parte din moșiile lor, spre a fi împărțite la săteni. Ceialalți proprietari vor fi sfătuiți de a arăta aceeași bunăvoință.

„Dacă toate aceste măsuri nu vor fi îndestulitoare, dacă unii din marii proprietari nu se vor învoi, de a da de bună voie, atunci ei vor fi siliți la aceasta prin lege.“

Aceste planuri de muncă ale partidului conservator sunt vrednice de toată lauda și ne-am bucura foarte mult să auzim, că ele au fost duse la îndeplinire. Ceeace se spune în rândurile de mai sus ar aduce un mare bine pentru țărănimea din România. Știm însă, că sunt unii boieri cari nu prea vreau să audă de năcazurile țărânimii. Dar să sperăm, că ceialalți fruntași ai României îi vor lămurii și pe ciocoi aceștia, cari ar avea datorința sfântă, ca să se arete mai cu inimă din când în când, față de poporul de jos.

Pace între oameni!

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bună învoire!“ — Așa a glăsuț ingerul trimis de sus dela Tatăl cel ceresc.

Să mărim pe Dumnezeu, care e Stăpânul lumii, Făcătorul tuturor celor văzute și nevăzute. Să-l mărim și să-i cântăm, să-l laudăm în alaute, în strune și organe, căci Acela e Celce a trimis pe Fiul Său pe pământ să răscumpere lumea, care a decăzut într'atâtea păcate, primejdii și fărâdelegi.

Să-l mărim, căci El și-a adus aminte de noi! Pentru iubirea Sa față de noi a trimis pe Fiul Său cel născut din Fecioară

să ne răscumpere prin scump sângele Său vărsat pe lemnul crurii.

Tot ingerul a zis: „pe pământ pace, între oameni bună învoire!“ Adecă Christos pace ne-a adus, de aceea a și zis „pacea mea o dau vouă!“

Dumnezeu dorește ca pe pământ să fie pace și între oameni bună învoire. Ce folos vom avea de toate ale noastre, de toate ale lumii acesteia, dacă nu avem pace și dacă între oameni nu e bunăînvoire?

Pace și bunăînvoire trebuie să avem în familia noastră, pace în satul nostru și pace în țara noastră!

Când e pace și bună înțelegere în familie, acolo de-s săraci, de-s bogați lumea se petrece în tihnă, ascultă unul de altul. Fiiul e supus părintelui, femeia bărbatului și toți trăiesc în bună armonie. La acea casă nu mai vezi sfadă sau ceartă, ci vezi o îndestulare pe fețele tuturor. De au numai o bucată de pâine în casa lor — mănă în pace, netulburați de nimic. Acolo e pace!

Dacă e sfadă în familie, e vai și amar de acea casă. Ce zice unul nu lasă celalalt și duc o viață tot în ceartă. Și să știți, că unde-i așa, de-acolo.... norocul iasă.

Pacea în sat încă e bună. Unde e pace, în acel sat toate lucrurile merg strună. Lasă unul după altul și satul devine sat de model în țară.

Pacea în țară e mai bună. Vai de țara, în care nu-i pace. Cearta, gâlceava în țară, înseamnă ducerea țării spre perire.

Și parecă țara noastră e în acest stadiu, în acest rost, pe această cale. Stăpânitorii nostri așa de bine cârmuiesc țara, de bieții locuitori sunt siliți a lua băta pibegiei, a emigră. În lăuntru, în țară, nu e nici un popor îndestulat. Le trebuie drepturi, pe cari nu le au ca pe airea. Când le-ar avea acestea, ar avea și pace și îndestulare. Așa? Nu-s drepturi, nu-i cârmuire bună, nu-i pace!

● Pace e numai acolo, într'aceea țară, unde locuitorii ei sunt deopotrivă tractați, unde își au drepturile lor, drepturile firii, unde nu este apăsător și apăsător. Acolo nu este căială, nu e ceartă.

Acolo se zice că e pace! La noi? Ferit-a Sfântul! Vedem zilnic că suntem apăsați, simțim zilnic că avem apăsători. Simțim zilnic că suntem tractați mașter și tractați într'alt chip de cum e tractat alt popor conlocuitor.

Dacă am avea cârmuitori buni, cari n'ar face deosebire între om și om, între nație și nație, atunci am avea pace.

„Pacea mea o dau vouă“ — a zis Cel ce s'a născut în Vitfleemul Judeii. Cârmuitorii nostri însă nu primesc pacea lui Christos, o resping, o lapadă.

Și celce se lapadă de legea Domnului, acela lapădat va fi dela Domnul. Domnul îi va lapăda pe ei și în lumea aceasta.

Au nu vedem zilnic cum cârmuitorii duc țara la peire? Ba da!

Și cât de curând vor ajunge la marginea prăpastiei, de unde ușor vine căderea. Intocmai așa au lucrat și cârmuitorii Turciei.

Noi însă nu voim peirea celui păcătos, ci întoarcerea lui. De aceea noi pace vrem, pace ne dați nouă cârmuitorilor! Dar pace mulțumitoare pentru toți!

Chim.

Să ne dăm seama.

Plugarii, ca și neguțătorii ori alți oameni cu ceva prindere, trebuie să-și dea seama despre mersul afacerilor dintr'un an de zile. Fiecare om, care învârtește o gospodărie, un negoț sau o meserie, trebuie să poarte o socoteală, care, la sfârșitul anului să-i poată arăta starea averii și a datoriei, precum și venitele și cheltuelile de peste an. Fără socoteală, ușor ne putem poticni în mersul afacerilor noastre și în curând ne vom trezi la marginea prăpăstiei, de unde cu anevoie vom mai afla limanul de mântuire.

Suntem la sfârșitul unui an, care, la dreptul vorbind, a fost pentru toți rău, dar mai rău a fost pentru frații plugari. Vărsările de ape au pustiit o mulțime de hotară, înecând ierburile și sămănăturile. Ploile și răcelile de peste vară, n'au fost prielnice sămănăturilor și pe multe locuri grindina și pârlițura (peronospora) au pustiit roada viilor, a pomilor, a legumilor și în parte și a bucatelor.

Vechituri din anii trecuți, fiind și aceia mai mult răi decât buni, încă nu sunt. Și apoi, ca „pupăză pe colac“, mai este și lipsa de bani, pricinuită de învrăjbirea popoarelor din Balcani.

Lipsa de bani, nu se simte numai la plugari, ci în măsură tot așa de mare, o simțesc neguțătorii, meseriașii și toți câți se îndeletnicesc cu vre-o întreprindere mai mare sau mai mică.

În urma atâtor plăgi, venite asupra noastră ca niște pedepse dela Dumnezeu, vor fi o mulțime de sate, ai căror locuitori se vor afla în cea mai mare lipsă de bucate. Vinurile puține, câte au fost, nu sunt căutate. Vitele sau ieftinit și ele, iar împrumuturile de bani sunt anevoioase și foarte scumpe, așa că cei mai mulți nu pot ajunge la bani.

În starea aceasta de lipsă, mulți dintre sătenii noștri se vor gândi la America, în credința, că acolo ar putea să câștige, nu numai pentru ei, dar și pentru familiile lor. Durere însă, că și de acolo, vin acum multe vești rele, despre lipsă de lucru și altele. Apoi, ca să fim drepecți, trebuie să mărturisim, că nu toți din cei duși la America, s'au și procopsit acolo. Unii n'au făcut nici o ispravă, ci numai s'au înglodat și mai mult în datorii, iar în America s'au deprins cu beutura, cu petrecerile și trândăvia.

„În tot răul este însă și un bine“. Să nu perdem nădejdea, ci să avem credință tare în Dumnezeu, iar el ne va mântui de tot răul. Să nu stăm cu mâinile în sân, așteptând să ne vină ceva de-a gata. Să cercăm tot ce ne poate fi de ajutor și de folos. „Ajutați și Dumnezeu încă își va ajuta“.

Acum la sfârșitul anului, înainte de toate, să ne dăm seama cum stăm cu averea. Fiecare plugar are ceva avere, unii mai multă, alții mai puțină. Casa, curtea, grădina și moșia, alcătuiesc averea nemiscătoare. Vitele, bucatele, nutrețul, uneltele de economie și alte lucruri, alcătuiesc averea mișcătoare. Socotit prețul averii nemiscătoare și prețul averii mișcătoare ne va da suma întregii averi. Din suma aceasta, vom scoate suma datoriilor ce le avem și ce ne rămâne este avere curată.

Vom face apoi socoteala, cam cât venit poate să ne aducă în fiecare an, averea nemiscătoare și cât averea mișcătoare.

Din venitele acestea vom scădea cheltuelile ce le-am avea cu lucrarea moșiei și cu vitele și ce ne va rămâne, va fi venitul curat dintr'un an.

Dacă venitul va întrece cheltuelile, e semn bun, putem pune ceva la o parte: „Bani albi pentru zile negre“. Dacă cheltuelile ar fi mai mari ca venitele, cum de bună seamă se va întâmpla în anul acesta, atunci nu e bine și trebuie să ne dăm seama. Să căutăm a ne înmulți isvoarele de venit și să împuținăm datele. Să căutăm a afla de unde am avut mai mult câștig și de unde am avut pagubă; ca în viitor să îndreptăm ce e rău.

Așa lucrează oamenii cei cuminți și de aceea nu-i prea vedem să ajungă în strâmțorări. Cine cheltuește peste venitele lui, acela ajunge în datorii, cari îl duc la „sapă de lemn“. Dați-vă seama la sfârșitul fiecărui an!

Anul acesta, fiind unul dintre cei răi, pe mulți oameni îi va fi înglodat în datorii și încă în datorii nesocotite, datorii făcute pe beaturi și alte lucruri de nimica, fără de cari am putea trăi.

Acuma, în lipsa aceasta atât de mare, să ne conținem dela beaturi, dela fumat și dela împrumuturi de bani și bucate, luate dela cămătarii cei fără de suflet. Dintr'un rău mare, să nu ne lăsăm răpiți de alt rău și mai mare. Cămătarii n'au suflet.

Sătenii noștri, ar face cel mai cuminte lucru, dacă toți cei lipsiți dintr'un sat, s'ar întovărăși la olaltă și cu ajutorul preotului și al învățătorului, ar stirci, de unde ar putea să cumpere bucate cu vagonul, ca să nu fie siliți a le cumpăra din a doua și a treia mână, cu prețuri și camete mari. „Unde-i unul, nu-i putere, unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește“.

Intovărășindu-vă mai mulți la olaltă, fără a căuta să tragă unul folos dela celălalt, chiar și băncile, pe lângă toată lipsa, totuși vor da împrumuturi pentru cumpărarea de bucate.

Înțelegerea aceasta încă ar fi un mijloc, prin care s'ar putea delătură o parte din lipsa atât de simțită, acum la sfârșitul anului acesta.

Un alt lucru tot atât de bun, care să ne scape de pagube, ar fi asigurările. Sătenii noștri, să nu întârzie a-și asigura pentru anul viitor, casele și clădirile economice, în contra focului și apoi și viile împotriva grindinei. Câți săteni nu ajung în lipsă și pe drumuri, numai și numai fiindcă sunt „scumpi la țărâțe și ieftini la făină“. Pe orice minciuni dau banii, dar când e vorba să dea pentru un bine al lor, atunci se scumpesc. Asigurarea împotriva focului și a grindinei, să o faceți la Banca de asigurare românească și nu la una străină.

Dându-vă despre toate seama, să nu uitați, acum la sfârșitul anului a Vă abona foi și cărți de cetit, între cari, cele dintâi să vă fie „Foaia Poporului“ și cărțile din „Biblioteca populară a Asociațiunii“. Că-tind, veți învăța multe lucruri bune și de folos pentru viață.

Avis.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Din comitatul Sătmăr.

— Scrisoare din Pomî. —

Jidănașul perciunat a confiscat „Foaia Poporului“. — Conducători slugarnici.

În nemijlocita apropiere de malurile Someșului, în apropierea orașelului Seini și în depărtare de vr'o 4 kilometri de munții Cicârlăului, munții Carpaților, — leagănul strămoșilor noștri, — e așezată comuna noastră Pomî (în comitatul Sătmărului). O comună frumoasă și mare, una dintre cele mai mari, care se ține de dieceza dela Oradea-mare. Suntem în comună aproape 1800 suflete de Români, cari se ocupă cu lucru de pământ. E îmbucurător însă, că în timpul mai nou se îmbrățișează industria și comerțul — avem mai mulți băieți trimiși la aceste cariere, iar numărul acelora, cari s'au dus pe la gimnazii și alte școli e aproape la 20.

Le avem noi însă — ca multe alte comune — și năcazurile noastre; dureri, cari nu se vor sfârși cu una cu două. Cele mai multe dureri ni le fac Jidanii, cari fiind la 120 suflete scot mulți bani din buzunarele noastre. Sunt adevărate lipitoare ale satului. Dar nu e destul, că numai banii ni-i scot din buzunare, ci acum vreau să aducă lovituri și sufletului nostru românesc, dulcei noastre limbi — graiul moșilor și strămoșilor noștri. Ei sunt adevărați apostoli ai culturai și salbătăciei ungurești....

Cu toate efortările lor — și a învățătorilor de a maghiariza prin cele două școli de stat — noi nu ne temem. Ne știm datorința noastră românească. Cetim cu drag scrisul românesc. Vr'o 6 inși abonăm „Foaia Poporului“, iar 3 inși „Poporul Român“. Dumineca ne adunăm cu toții la cei cari au foi să le mai uităm durerile noastre și să ne înseninăm cu frumseța limbei noastre, căci ce e drept — noi o vorbim cam pocit. Cu drag mergem în casa ospitală a „boltașului“ (comerciantului) nostru Ioan Petric, care e un om bun la inimă și Român verde, ca să ne cetească din „Foaia Poporului“ despre toate întâmplările din lumea mare.

Așa ne adunasem și acum în 21 Decembrie n., după slujbă. Știut este, că orice lucru bun se poate face pe pământ; dar dușmanul lucrului bun, care e dracul, nu se odihnește, ci caută mod și chip ca să-și vâre și el coada, spre a zădărnici lucrul cel bun. Așa fu și cu convenirea noastră, care e un lucru cât se poate de bun. S'a vârit între noi jidănașul subnotar Roth Samu și a luat-o „Foaia Poporului“ așa zicând cu sila din mână cetitorului Tuhas Nuț a Ion Cobului. Roth n'a zis nimic, ci a eșit afară grăbit, iar feciorii înfricoșați de fapta neașteptată a perciunatului au tăcut ca peștele 'n apă. Se spune, că foaia a dus-o „Măriei Sale“ Ujfalusy.

Cu toții ne-am scârbit și înfuriat de obraznicia aceasta și putem să spunem atât, că dacă ni se va mai confiscă vr'o foaie ni-o vom ști datorința noastră. Am ajuns — spre rușinea noastră fie zis — ca să-și bată joc de sentimentele noastre românești un jidănaș, pe care îl ținem noi din sărăcia noastră și numai nouă ne poate mulțumi, că își duce traiul liniștit. Până când vom mai răbda?...

Trebue să amintim cu acest caz revoltător, că dacă străinilor le-au crescut așa coarnele, asta se datorește în cea mai mare parte conducătorilor noștri. Preotul

și îndeosebi d-șoara preotului, — care numai ungurește știe, dar mănă binișor prescură românească, — și învățătorul Emil Iacob dela școala noastră se înfrățesc în chip nemai auzit cu străinii. „Cine-a îndrăgit străinii, Mănă-i-ar inima câinii!“ D-șoara popii și învățătorul au voit ca să înjghebe o trupă de diletanți, dar bag-seamă concursul celor 120 de Jidani au întârziat...

Rătăcitul Emil Iacob din considerații mai înalte l'a felicitat pe Măria Sa Ujfalusy la Sfântul Nicolae cu ocaziunea onomastice sale. În spre seară au mers cu mai mulți feciori și cu mai multe fete și au cântat mai multe cântări ungurești în cor, *iar românească nici una*. Cinste să dai e frumos! Dar precum mierla se înalță spre cer cu aripile fâlăitoare și *cu glasul ei* duios și cântător dă cinste celui de Sus și precum celelalte pasări frumoase tot cu glasul lor dau cinste — așisderea trebuia să faceți și voi fete și feciori să dați cinste, dar *cu glasul vostru duios și românesc*...

Nici părintele nu se trudește cu noi — nu face mai mult, decât e silit. Ba ce e mai mult, nici atâta nu! Pe prunci nu-i învață la religie și dacă ține din când în când religie *o ține ungurește!* Pentru bani propune religia ungurește.

Lucruri triste, de cari nici să pomești nu e bine! Sperăm însă că lucrurile și la noi se vor schimba spre bine. Noi și pân' atunci vom ține morțiș la ale noastre. Cu drag le vom sorbi cuvintele din „Foia Poporului“ și „Poporul Român“ ca să ne edificăm și să învățăm, că ce trebuie să facem, dacă vrem să fim buni Români!

Un pomnean.

Observările Redacției. Am dat loc acestei corespondențe întocmai așa cum a fost scrisă. Din ea se vede lămurit, că dragostea și iubirea poporului nostru pentru limba sa e în creștere. Dovadă despre aceasta este împrejurarea cum se adună la olaltă, chiar și în părțile sătmărene, spre a asculta cele scrise în gazetele noastre și a se informa asupra înaintării neamului românesc.

Dar când astfel fac țărani nostri dintr'un sat, e grozav a auzi, că preotul și învățătorul lor se pupă cu cei mari. Oare ce-i îndeamnă la asta? Nu se cugetă ei,

că astfel urmând, lucrează în contra celui popor, care îi susține? Și-apoi în schimb ce capătă dela „Măria Sa“? Congruă și ajutor de stat!

Ei bine, domnilor, d'apoi acești bani se adună tot din dările poporului, iar D-Voastră, ca slujitori ai biserice și școalei, aveți dreptul *a cere* dela stat ce vi se cuvine. De aceea nu trebuie să vă faceți capete plecate și să vă umiliți la câți „Măria Sa“. Arătați mai multă tărie de caracter, pentru Dumnezeu! Stați în fruntea celui popor, în mijlocul căruia trăiți, până când sunteți binevăzuți! Nu vă dați a razna de el, fiindcă aceasta duce numai la rău!

Iar că acei străini de neam, cătră care voiți a vă alipi nu voesc luminarea poporului nostru, ne-o dovedește din destul și împrejurarea cu confiscarea „Foii Poporului“ din partea jidănașului Roth. Acesta ar vrea de sigur, ca poporul să rămână tot nelămurit asupra stărilor din țara noastră.

Din parte-ne sfătuim pe feciorii respectivi ca să ceară înapoi foaia confiscată, iar dacă nu le-o dă să ne scrie nouă. Că la prima întâmplare n'au provocat scandal — e bine. Dar, de se mai întâmplă, ca să le iee foile românești din mână, atunci să-l provoace, ca să le arete ordinul judecătoreiei, care ar cere așa ceva. (Asta n'o va putea arăta, fiindcă nimenea la sate nu poate confiscă foile). Apoi să-l provoace scurt și lămurit, ca *să părăsească casa*, unde el n'are nici un drept și n'a fost chemat. Doar oamenii nostri, prin aceea că se adună câte 3 sau 4 la olaltă în casa unuia, nu țin nici o adunare, ci merg în vecini și n' n povești, cum fac sătenii de obicei iarna. Asta n'o poate opri om pe lume, decum un perciunat de Jidănaș.

Orice întâmplări de această natură, rugăm pe abonații nostri a ni-le scrie, ca să avem material și să putem la vreme face arătare atât de aici cât și din sat contra astfel de șoviniști, cari prin purtarea lor duc tot mai mult țara spre prăpastie!

Ce scriu alte gazete.

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov). Sub titlul „E cu puțință o împăcare cu Maghiarii?“ scrie, între altele, următoarele: „Întrebarea aceasta și-o pun aproape toți ai nostri în aceste zile, când Tisa se con-

sfătuiește cu fruntașii partidului nostru național. — Mulți spun, că o împăcare cu mijloacele, pe cari ni le-ar putea da Tisa e cu neputință. — Sunt însă alții, cari cred totuși, că o împăcare cu Maghiarii s'ar putea, dacă s'ar delătură acele instituții, cari au fost întemeiate cu puterea și puse numai în serviciul unui neam: al Maghiarilor.

„Intemeiați pe istorie și cele pățite în trecutul nostru nu tocmai îndepărtat, noi (adecă „Gazeta Transilvaniei“) am ajuns la credința: că cu Maghiarii și mai cu seamă cu clasa domnițoare a acestora (cu șoviniștii și oligarhii de nemeși) nu ne putem împăca. Aceasta nu însemnează însă, că noi n'am dori o pace cu Maghiarii. Dimpotrivă, pornirea noastră de a ne apăra și a trăi aici ca neam românesc nu poate fi de loc contra unei înțelegeri și conviețuirii bune cu Maghiarii.

„Dar pentru a ajunge la aceasta e de lipsă o *deplină egalitate*, care să înstăpânească între aceste neamuri, ceea ce nu atârână de noi, ci de Maghiari. Ei au *astăzi* și pânea și cuțitul în mână. Dacă voesc pace, *ei* trebuie s'o facă. Noi n'avem nimic, nici un drept. Doar sufletul în oase. Dacă voesc ei, ca s'avem și noi ceva, atunci iată ce trebuie să facă:

„Să se împace cu gândul, că aici în această țară nu numai Maghiarii, ci și noi Românii, și împreună cu noi toate națiunile asuprite de azi ale acestei țări *avem dreptul să stăpânim* sau cu alte cuvinte: să trăim și să avem greutate politică în toate afacerile statului, amăsurat numărului nostru de aproape patru milioane Români. *Maghiarii să se lase de gândul, că numai ei singuri să stăpânească țara*. Toate națiunile acestei țări să fie egal îndreptățite, fie pe teren cultural, economic sau politic. Fiecare neam să-și aibă dreptul la cea mai deplină viață națională și la limba sa proprie.

„În chipul acesta, când la judecătoreie, în administrație, cum și în conducerea politică a țării, noi ne vom putea folosi de limba noastră; când visteria statului va ajuta și neamurile asuprite de azi, amăsurat cu dările ce le fac pentru stat aceste neamuri, — atunci se va întronă pacea deplină, iar acest stat va crește și se va întări.

„De vor înțelege Maghiarii rostul acestor gânduri: va veni pacea, pe care o dorim. De nu-l vor înțelege, vom lupta

Cu paloșul.

97

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

LII (52).

Despre primirea lui Mihai în Cetate.

După ce dori petrecere bună lui Hans, Cavalerul Ulrich se grăbi să meargă în sala cea mare, unde ceilalți oaspeți se pusese la masa dela care Maria lipsea sub cuvânt că se simțea obosită.

Un kneaz din vecinătate, care luase loc lângă Părintele Anselm, aproape în fața Voevodului, povestea cele văzute și auzite de el când slujea în straja împărătească din Țarigrad. Povestea bine: Bal, Cavalerul Albrecht și Minoritul îl ascultau cu plăcere.

Somossy care ședea între Cavalerul

Albrecht și șoltuzul de Neamțu, un Sas, se folosea de împrejurarea că acest de pe urmă știu ungurește pentru a-i istorisi fel de fel de prăpăstii, atât despre vitejiile și bogăția lui cât și despre trecerea și vaza de care se bucură la Curtea Voevodului Ardealului; lauda nu-l împiedecă însă să facă cinste vinului și mâncărilor.

Cavalerul Ulrich, așezându-se lângă Părintele Anselm, îi strinse brațul ca să-i atragă băgarea de seamă și-i șopti la ureche:

— Fata este scăpată.

— Slava Domnului, răspunse Minoritul, știe Milostiva Doamnă?

— Cu bună seamă Hertha îi va fi spus, răspunse Cavalerul. Dar ce este, Conrad? adăose el zărind, la trei pași de dânsul, pe oștean cu mâna la coif.

— Cu voia Dumitale, d-le Cavaler, am să-ți zic două vorbe care nu suferă întârziere?

Cavalerul se sculă îndată și urmă pe Conrad până într'un colț al sălii.

— Ce este? întrebă el, așteptându-se

să audă că fuga Ilenei a fost descoperită de oamenii Voevodului.

— Domnule Cavaler, Păunașul Codrilor s'a predat nouă.

— Unde? Când? întrebă Cavalerul.

— Chiar acuma, aice, în Cetate. Eram pe turnul deasupra porții celei mari, când el a venit la capra podului călare și, după ce a descălecat, a strigat să se deie podul în jos, căci este Păunașul Codrilor și vine să se predeie nouă. Văzând un om singur, am scoborât podul pe care l'am ridicat iar, îndată după ce el l'a trecut. A rămas liniștit la poarta cea mare. Cum am sosit de sus, mi-a dat în mână paloșul lui și mi-o spusă că, săturându-se de lotrie, vine să se predeie ca să facem cu el ce voim.

— Ești treaz? întrebă Cavalerul uimit. Nu visezi oare?

— Sunt foarte treaz, Domnule Cavaler, zise Conrad, iar omul care mi s'a predat este într'adevăr Păunașul Codrilor căci, văzând lângă mine pe Gottfried Schuster, singurul din oamenii noștri care a scăpat

mai departe, căci simțim, că avem încă *lipsă de lipsă* și avem și liniștea ca să așteptăm clipa când ne vom putea și noi mândri, că suntem cetățeni liberi în țară liberă. Dacă în cursul veacurilor îndelungate și pline de amaruri n'am perit, nu vom pieri nici de aci înainte; ci dimpotrivă, vremurile de astăzi ne întăresc nădejdea, că dreptatea cauzei noastre nu va mai întârzi mult de a se face trup."

Cum mai stăm cu „împăcarea“?

În decursul săptămânei din urmă, fiind serbătorile catolice, consfăturile s'au fost întrerupt, dupăcum amintisem și noi. Azi, Sâmbătă, când scriem aceste rânduri, membrii numiți de comitetul partidului național român pentru purtarea consfăturilor cu Tisa, sunt în Budapesta. Aci se încep din nou consfăturile.

Asupra celor petrecute până acum nu s'au publicat amănunte mai deaproape.

Pentru oare-care orientare a lumii românești dela noi, s'a publicat însă în zilele aceste o *lămurire* în „Românul“, foaia oficioasă a partidului. Iată ce se spune în acea știre:

„Suntem imputerniciți a declara, că toate știrile gazetelor ungurești cu privire la consfăturile între reprezentanții partidului național român și ministrul-președinte ungar contele Stefan Tisa, — încât acele știri privesc afacerea cu consfăturile, — sunt fără temeiuri.

Adevărat este numai atât, că reprezentanții nostri au avut în 22 Decembrie n. 1913 o convorbire mai lungă cu contele Tisa, fără a se ajunge încă la o hotărâre bună sau rea. — Consfăturile se vor porni din nou în prima jumătate a lunii Ianuarie.

Cum stau lucrurile de prezent, nimeni nu poate fi îndreptățit a crede fie la neisbucirea, fie la izbucnirea lor. La timpul său se va face deplină lumină asupra întregii afaceri."

Astfel stând lucrurile, în numărul acesta nu voim a ne ocupa mai deaproape cu afacerea „împăcării“. Dăm însă o parte dintr'un articol apărut în „Gazeta Transilvaniei“ (Nr. 279 dela 21 Decembrie v. 1913), în care se vede, că frații nostri

Brașoveni nu tare puțină nădejde într'o pace cinstită. Aceleas păreri le întimpinăm aproape în toate ziarele noastre românești neatârătoare.

Cât despre ținutul Sibiiului observăm, că aici Românii neatârători și mai puțin ne încredem în planurile drăguților noștri de cârmuitori *de azi*. Ba avem chiar motive a crede, că acest colț de pământ românesc nu va primi *nici odată* o pace, care nu ne-ar asigura deplina noastră libertate și dezvoltare națională. Aceste gânduri ale fruntașilor și poporului din acest ținut, — dupăcum suntem sigur informați, — au fost aduse și la cunoștința celor trei fii ai acestui comitat, cari sunt în comitetul partidului național, (Aceștia sunt domnii Nicolae Ivan, Octavian Goga și Dr. Nicolae Comșa).

Iar în ședința comitetului partidului național, care se va ține în zilele următoare, domnii susnumiți nu ne îndoiim, că vor cumpăni bine lucrurile din toate punctele de vedere.

În legătură cu cele de sus mai amintim, că Joi acum, la Anul-nou, deputații mameluci — în număr de vr'o 200 — s'au prezentat cu toții la contele Tisa, spre a-l felicita de Anul-nou. Aceasta a avut loc în palatul ministrului-președinte.

Din acest prilej Tisa a ținut o vorbire mai lungă, în care a amintit despre cele întâmplate în trecutul apropiat, a dojenit apoi opoziția maghiară, care îi poartă mereu Sâmbetele, iar asupra Croaților — cu cari a încheiat de curând pace, — a zis Tisa, că speră cumcă nu le va fi întins înzădar mâna prietenească.

A mai amintit Tisa și de apropierea timpului pentru alegerile de deputați. (În Iunie 1915 se împlinesc cei cinci ani, pe care timp au fost aleși deputații dietei de acum). Alegerile viitoare, — a zis Tisa, — avem speranță, că se vor face pe baza noiei legi electorale. Atunci va eși la iveală și izbânda ei bună (adecă prin noua lege are de gând Tisa, că se va întări și mai mult „ideia“ statului național maghiar. Numai să nu se căiască amar vr'odată de făurirea legilor întortochiate de azi.)

Pe urmă a vorbit Tisa pe scurt și asupra păcii cu Românii, zicând: „Cât pri-

veste consfăturile cu Românii, nu pot încă da deslășiri amănunțite. Asta din cauză, că e vorba de frecări și nemulțumiri, ce se petrec de zeci de ani, cari nu se pot șterge deodată. *Asupra noiei împărțiri a cercurilor electorale*, (care va trebui să se facă în urma noiei legi electorale) *sunt de părere, că nu-i ertat a se știrbi ideia națională maghiară*". (Da, da, Tisa ar vrea pace, dar „ideia“, — trăzni-o-ar de ideie, — să nu se știrbească. Redacția F. Pop.)

Asupra comediilor, ce le scriu gazetele ungurești, nu mai perdem timpul. Mai amintim numai de un articol al contelui Andrași, care în „Magyar Hirlap“ amenință pe Tisa, *ca să nu se împace cu Valahii, decât atunci, când aceștia s'ar învoi la desființarea partidului național român și a celorlalte organizații române*.

După aceea scrie Andrași: „Ardealul e și azi în primejdie. Acolo numai cu mare grije ne mai putem apăra. Nu e destul numai aceea, că punctele de pace să nu pericliteze „ideia“ statului național maghiar, ci trebuie luat măsuri, ca nici urmările de mai târziu să nu poată slăbi „ideia“. De aceea îl rog pe Tisa ca să nu se grăbească cu pacea acum, ci s'o amâne pe mai târziu."

Vedem deci, că Maghiarii ar vrea cu toții pace, dar dacă aceasta s'ar putea ajunge așa cu lucruri mărunte.

În fața acestor stări de lucruri, poziția conducătorilor noștri nu e ușoară, fiindcă ei nu vor putea nici odată încheia o pace, prin care să ni se arunce numai nășip în ochi. Decât o pace umilitoare, mai bine luptă și de acum înainte, fiindcă în viitorul neamului românesc de pe acest pământ nu ne îndoiim un moment. Totul se poate învârti într'acolo: Ne vom putea noi câștiga libertate națională ceva mai ușor, sau numai luptând încă un timp mai îndelungat?

Oricum ar cugeta omul, una stă: un neam de aproape patru milioane nu poate să mai piară azi. Asta nu s'ar putea întâmpla nici când Maghiarii ar fi 15 milioane, adecă încă odată atâția câți sunt. (Jidovii și renegații nu sunt doar Maghiari după sânge; ei se socotesc numai ca număr, prin ceeace Maghiarii susțin apoi, că sunt 10 milioane, în loc de 8, în Ungaria).

astă primăvară nerănit din mâinile hoților lui Ianoș, a mers la dânsul, l'a bătut pe umere și i-a spus că se bucură văzându-l sănătos și-l desleagă de jurământul ce făcuse că nu-l va cunoaște niciodată, iar Gottfried i-a recunoscut glasul.

Întâia mișcare a lui Ulrich fû să împărtășească numai decât vestea neașteptată Cavalerului Albrecht. Dar se gândi la vreme că ar fi fost greu să facă pe Cavaler să se scoale dela masă fără a pune și pe Balc în cunoștința faptului. Voevodul, aflând despre predarea Păunașului Codrilor, ar fi voit să-l vadă, s'ar fi scoborît în curte, acolo și-ar fi dat seamă de starea de beție în care erau hotnogul și acei din slujitorii lui care se mai țineau pe picioare, ar fi mers negreșit la temniță să vadă cum este păzită Ileana și, acolo, ne mai fiind cu puțință să i s'ascundă fuga fetei, ar fi putut să răpeadă în urmărirea ei oameni din oraș, chiar în acea noapte.

— Cine din oamenii Voevodului a văzut pe omul care se dă drept Păunașul

Codrilor? întrebă Ulrich pe Conrad.

— Nici unul, zise Conrad. Hotnogul șede în odaie la mine, ametit de tot, de abia se ține pe picioare. Ceilalți sunt prin odăile oamenilor noștri, numai vreo doi-trei se mai pot scula, ceilalți toți sunt întinși pe paturi și de abia dacă se vor trezi la ziuă.

Ulrich se hotărîse acuma să nu puie pe Cavalerul Albrecht în cunoștință despre predarea Păunașului Codrilor înainte de sfârșitul mesei.

— Cine mai era de față afară de Dumneta și de Gottfried?

— Ion Creangă, căpitanul Românilor care se află astăzi de strajă și încă un om de ai lui, care trăsese podul mișcător și se scoborîse tocmai atunci din turn. În urmă au venit Iohann Schmidt și Martin Knauer. Pe dânsii și pe Gottfried i-am lăsat să păzască pe Păunaș.

— Și crezi că nime altul nu știe de sosirea lui?

— Nu poate să știe nime altul, căci

le-am poroncit să ție pe străin în odăița de sub turn și să nu lase pe nime să între.

— Dă poroncă aspră atât oamenilor noștri cât și celor doi Români să nu scape un singur cuvânt despre această întâmplare. Ține pe străin închis în odăița și pune la ușă pe cel mai de nădejde din oamenii noștri. Voiu aștepta până la sfârșitul mesei pentru a pune pe Cavaler în cunoștința faptului. Mergi!

Și Ulrich, părăsind pe oștean care se grăbi să iasă, veni să-și ieie iar locul lângă Părintele Anselm.

— De ce ești gânditor, îl întrebă acesta încet, primita-i vreo veste îngrijitoare?

— Nu, îi șopti Ulrich, am primit o veste neașteptată, dar nu îngrijitoare. Vei cunoaște-o la sfârșitul mesei.

Kneazul cu povestirile despre Tarigrad știu să păstreze băgarea de seamă a mesenilor ațintită asupra lui vreme de peste două ciasuri, până în clipa în care Balc, sculându-se, pilda lui fû urmată de toți.

CRĂCIUNUL.

In dimineața Crăciunului.

Zorile zilei s'arată înspre răsărit de soare.
In turn clopotul cel mare cântă 'n glas de sărbătoare
Cea mai mare bucurie: Nașterea marelui Domn.
Ca de vraje se trezește satu 'ntreg, acum din somn.

Se ivesc lumini în noapte, tot mai dese la ferești,
Și din coșuri să ridică fum spre sferele cerești;
Scârțâit de porți s'aude, pași grăbiți, ușori și grei,
Arțăgos un câne latră, de sub poartă, după ei.

Rânduri de creștini s'adună în biserica din vale,
Unii cu bujori în față, mărturii de lungă cale;
Imbrăcați în haine albe, cu smerenie se 'nchin'
La icoana Preacuratei și a fiului divin.

Când din turn vestește toaca începutul liturgii,
Straje 'n casele curate au rămas numai copii;
Ceialalți sunt toți în fața luminatului altar,
Celui nou venit în lume, credință să ducă dar.

Și în fumul de tămâie, la lumina din candelă,
Robii gliei azi își uită de durere și de jele,
Căci nădejdea lor e 'n Domnul și pe El îl au de scut,
Pentru ei trimis'a Tatăl pe fiul său, azi născut.

Glasul bunului părinte se revarsă din altar,
Picurând speranță 'n inimă, secând mare de amar.
Cântăreții în tropare au un farmec îngeresc,
De pe toate se desprinde ceva sfânt, dumnezeesc.

Și-o liniște grăitoare stăpânește 'ntreg Sionul,
Când preotul după slujbă, urcă gânditor amvonul,
Predicând turmii minunea, cu glasul de Cheruvim,
Cum așteptatul Mesia s'a născut în Viflaim.

Soarele stropește raze, pe al iernii jolj curat,
Când pe uliți se resfiră vorba și viața 'n sat.
Tot creștinul duce 'n suflet bucurie la cămin,
Unde îl așteaptă masa cu mâncare și cu vin.

Pacea vestită de îngeri se pogoară lin în sat,
Stăpânește mulțămire în colibă ca 'n palat.
Avarul cu mână largă împarte din bunul său;
Toate, Doamne, se întâmplă în cinstea fiului Tău!

Petru O. Orlov

La Nașterea lui Christos.

Intrupatu-te-ai Christoase
Prin al Tatălui cuvânt,
Să reversei din ceriuri astăzi
Bucurie pe pământ.

C'ai voit Atot-Stăpâne
Dela tronul Tău ceresc,
Să cobori azi cu mărire
Între neamul omenesc.

Cu cântări de bucurie
Pe Christos să-l laudăm,
Celce astăzi din Fecioară
S'a născut în Vifleem.

Când pe bolta cea cerească,
Ca un soare luminos,
Se văzu o stea frumoasă,
Unde se născu Christos,

Ei îndată alergară,
Magii dela răsărit,
Și cu daruri se 'nchinară
Lui Isus cel preamărit.

Iar în noaptea măiestoasă
S'auzi un cânt frumos,

Era ceata îngerească
Preamărindu-l pe Christos.

Te mărim și noi, Stăpâne,
Al puterilor izvor,
Că tot darul dela tine
Ne sosește tuturor.

Orbilor le dai vedere,
Pe săraci îi miluești,
Și prin sfânta Ta putere
Pe bolnavi tămăduiești.

Tu ești singur Domnul păcii,
Și de viață dător,
— Evangelia dreptății
Ne-ai adus-o tuturor. —

De-a păcatului robie,
Tot Tu, Doamne, ne-ai scăpat,
Că a Ta puternicie
Peste moarte-a triumfat.

Te rugăm, Atot Stăpâne
Pentru darul Tău cel Sfânt,
Să-l reversei din ceriuri astăzi
Pretutindeni pe pământ.

Ca să Te mărim pe Tine
Bunul nost Mântuitor,
Cela ce-ai venit în lume
Spre iubirea tuturor. *Vasile Genie,*
st. teolog.

In orașul Vifleem.

In orașul Vifleem
Noi creștinii ce vedem?
Un pruncuț micuț culcat
In iesle pe fân uscat.
Pruncul saltă, e voios
Și se numește Christos,
A Fecioarei Fiu iubit
A venit jos pe pământ
Dela Tatăl cel ceresc,
Toți creștini-l preamăresc:
Fii mărit, o prunc Isus,
Trimis de Tatăl de sus,
Te laudăm, Te cinstim,
Numele Tău amintim,
Căci Tie de ne rugăm
Inima ne-o mângăiem.
Salta-ți creștini și cântați
Pe Christos îl laudați
Pe-a lumii Mântuitor
De suflet mângăietor!

Ulrich văzu cu bucurie că Balc nu se oprea
ca să vorbească cu hotnogul lui de slujitori
care se află la ușă când ești din sală ci,
luându-și noapte bună dela gazdă și oaspeți,
se retrase deadreptul în odaia lui.

După ce oaspeții rămași în Cetate fură
duși de Cavaleri la deosebitele adăposturi
ce le fusese pregătite, Ulrich rugă pe Cavalerul Albrecht să-l urmeze din nou până în sală.
Trecând pe dinaintea ușii Voevodului, văzură cum slujitorul de pază, deși se sprijinea de perete și de sulită, se căznea să steie drept. Tocmai atunci o slugă a lui Balc ieșea dela stăpânul său.

— S'a culcat Voevodul? întrebă Ulrich.

— Da, Jupâne, s'o culcat, răspunse sluga care mai adăose: era tare ostenit.
Din pieptul lui Ulrich ieși un suspin de mulțămire.

Când se aflară singuri în sală, Ulrich povesti Cavalerului Albrecht fuga lăneii și-i mărturisî partea luată de el în săvârșirea ei.

Cavalerul Albrecht zâmbi.

— Ai făcut ceiace aș fi făcut și eu în locul Dumitale, zise el. A fost un noroc că Balc, după masă, nu a trimis după hotnog, căci de l'ar fi văzut beat, cu bună seamă că ar fi mers singur să se încredințeze de chipul în care este păzită prinsa lui. Astfel ea are pentru fugă noaptea întreagă și va fi departe când Balc va lua măsuri pentru urmărirea ei. El va înțelege fără îndoială, că fuga fetei a fost ajutată de noi. Mirarea lui va fi mare și dacă nu ne-a iubit până acuma, de astăzi înainte are să ne cinstească cu o ură nemărginită. Noroc numai că nu prea are cum să-și răzbune asupra noastră. Dar e târziu, noapte bună. Și bătrânul Cavaler voi să se îndrepte spre ușă.

Dar Ulrich, punându-i-se în cale, îi zise:

— Mai am pentru Dumneta încă o veste, care te va uimi mult mai mult decât cea dintâiu: Păunașul Codrilor este în Cetate.

— Păunașul Codrilor? In Cetate!

Cum? Când? întrebă Cavalerul Albrecht.

Ulrich îi dădu seamă de toate câte i le povestise Conrad, precum și de toate măsurile luate de el. Cavalerul Albrecht însă bănuia că este vre-o greșală la mijloc și că străinul nu poate fi Păunașul Codrilor.

Ulrich chemă atunci pe Conrad care aștepta la ușă și-i poronci să trimită la dânsii pe Gottfried Schuster, oșteanul care, împreună cu Maria și cu Hertha, datorea Păunașului Codrilor scăparea lui din mâinile lui lănoș.

— Ai văzut bine astă primăvară pe Păunașul Codrilor? întrebă Cavalerul Albrecht pe oștean, când acesta intra în sală.

— N'am văzut fața lui căci era acoperită cu un văl negru, dar am văzut trupul lui de urieș, portul capului său și i-am auzit glasul, răspunse Gottfried.

După ce tăcu câtva, bătrânul Cavaler urmă:

— Ești încredințat că străinul care a venit în astăseară la Cetate este într'ade-

La Nașterea Domnului.

Pe unele sate e obiceiul, că colindătorii, după ce gata colinda, declamează câte-o poezie, mai serioară sau glumeață, dupăcum sunt și cele ce urmează:

I.

Astăzi să vestește
Și să preamărește,
Zi veselitoare,
Lumii pe sub soare,
Că Isus Christos,
Fiul cel frumos,
La noi a venit
Și s'a omenit,
Din o fecioriță
Plină de credință,
Vrând să ne sloboază,
Cu sfânta lui rază,
Din munca cea mare,
Cătră desfătare.
Poftim să trăiți,
Să vă veseliți,
Mulți ani viitori,
Și la ceste sărbători,
Așa doresc eu,
Să dea Dumnezeu.

II.

Acest praznic luminat
Noi cu dor l'am așteptat,
Că ne mai și urisem,
De câtă vreme postisem,
Hainele ni-se 'nvechise,
Pielea ni-se schimosise;
Gurile ni-se strâmbase,
Ochii ni-se 'ntunecase.
Când praznicul a venit,
Hainele s'au înnoit.
Bucatele 'mi par mai dulci,
Ca acele de atunci.
Ba dupăcum mi-se pare,
Chisălița cinste n'are.
Socotiți-vă cu gândul,
Puteți-mi mută cuvântul?
Am vrut să merg la cătane,
Și acolo-mi trebe haine;
Haine n'am pe ce-mi lua,
Pușcă nu pot căpăta.
Insă toate le-oi lăsa,
Și la școală voi pleca,
Să învățăm versuri,
Să căpătăm patori,
Să cumpărăm lumini,
Să 'nvățăm pe săptămâni.
Că iată de când merg la școală

Tot is cu punga goală,
Că mi-a fost limba cam groasă
Ca o cale nedireasă.
Acum slovenesc mai bine,
Numai de-aș căpăta pâne;
Sau vre-o câteva ouă,
Bucate de cele nouă;
Un colac mare 'mpletit,
C'un cârnaț bine proptit;
Ori creițarul, sau boșcașul,
Că v'am căutat sălaşul.
Nașterea lui Christos
Să vă fie de folos. Amin. I. Bota

Ruja și Hangea.

— Baladă populară. —

Frunză verde rujuliță
Colo jos pe cea hudiță
Merea Ruja chiuind
Din flueră hori horind
Și din gură blăstămând.
Cum horea
Cum chiuia
Și din gură blăstăma
Cu Hangea mi se 'ntâlnea.
Hangea sta
Și-l întreba:
„Frate Ruja ce-i asta
Că bați drumul chiuind,
Oamenii din somn sculând,
Că bați drumul hori horind
Și din gură blăstămând,
Doar mândruța te-o lăsat,
Ori turmele ți-o furat,
De ești așa întristat
Și ești așa supărat?“
Ruja sta
Și-i răspundea:
„Nu-s io frate supărat
Că mândruța m'o lăsat,
Ori turmele mi-o furat, —
Fără 's frate supărat
Că asară pe 'nserat
Turcii 'n sat
Că mi-o întrat,
Biserica mi-o spurcat,
C'o luat cruci de argint
Ș'o furat potiru-ăl sfânt.
Și io-s frate supărat
Că în sat
Cum mi-o întrat
Cu soru-mea s'o 'ntâlnit,
Vorbe bune zisu-io,
Peste brâu cuprinsu-o
Și cu dânșii dusu-o,

Bată-i maica Precesta
Că mi-o stricat inima
Și mii bată Dumnezeu
Pe cum el a ști mai rău“.
„— Frate Ruja de-i așa
Tare nu te supăra,
Că căluții luane-om
Și pe ei om călări
Până frate i-om găsi.“
Cum zicea
Așa făcea,
Că căluții și-i lua
Și ca vântu se ducea
Până 'n brâu codrului.
Cum sosea
Cum ajungea
Cu Turcii mi se 'ntâlnea
Vorbe bune le zicea
Și din grai mi-i agrăia
Și din gură-i întreba:
„Măi Turcilor cei asta,
Că pe sora me-ați luat
Și biseric'-ați furat?
Ați furat
Și ați spurcat,
C'ați luat cruci de argint
Și-ați furat potiru sfânt.“
Turcii cum îi auzea
De spaimă încremenea
Și nimica nu zicea.
Ruja iară-i întreba:
„Măi Turcilor ce-i asta
Că n'aud pic de cuvânt
Ori cu toți ați amuțit?“
Turcii nimic nu zicea
Făr' piștoale slobozea,
Dar pe ei nu-mi nimerea.
Hangea cum asta-o vedea
Ca focu se mânia
Pe-un Turc de brâu mi-l prindea
Și paloșu îi scotea
Cu el pe toți mi-i lovea,
Cu el pe toți schilăvea,
Cu el pe toți omorea.
Iar pe sora lui Ruja
Dela păgâni mi-o scăpa
De soție mi-o lua.
Și-o luat cruci de argint,
Și-o luat potir sfințit.
Cruci de argint de jurat
Potir de cuminecat
Și cununi de cununat.

(Răstroșnea).

Culeasă de:

Theodor A. Bogdan,
învățător în Bistrița.

văr Păunașul Codrilor? mai întrebă.

— Nu am cea mai mică îndoială. Cine a văzut odată acel trup și i-a auzit glasul nu le poate uita atât de curând, răspunse oșteanul. Dar mai sunt aice Milostiva Doamnă și Hertha care s'au găsit față cu el și vor ști negreșit să-l recunoască.

Cavalerul Albrecht rămase pe gânduri, o vie îngrijire se zugrăvi pe fața lui.

— Bine! Poți merge, zise el lui Gottfried după o lungă tăcere, iar după ieșirea oșteanului spuse lui Ulrich:

— Această predare a Păunașului Codrilor mă îngrijește tare. Mi se pare neîndoielnic că ne găsim în fața unui viclesug. Vorba că se simte sătul de hoție este seacă căci, până astăzi, l'am văzut ieșind totdeauna biruitor din toate câte le-a început. Știm că poporul îl privește ca pe un binefăcător al său și este cu dânsul. Precum ți-am spus mai de mult, eu bănuiesc că sub cuvânt de lotrie se pregătește o mișcare spre a răsturna pe Sas și a scutura jugul unguresc. Mă tem ca sosirea lui în

zidurile noastre să nu însemne primejdie mare pentru noi. Dar nu-l voi vedea acum, ci îl voi cerceta eu singur mâine de dimineață. Avem în Cetate numai douăzeci și cinci de oameni pe care putem pune temei. Românii din satele supuse nouă ne vor fi cu credință câtă vreme vom avea de luptat cu dușmani străini de neamul lor, dar departe de a voi să se lupte cu Păunașul Codrilor, vor lua partea lui în potrirea noastră. De unde știu eu că așa zisa lui predare nu este decât un semn că a sosit ciasul în care el a hotărât să răscoale pe străjerii noștri români împotriva noastră? Ei sunt în aceste ziduri cinci-zece și noi suntem numai două-zece și șapte cu toții. Știu ce vrei să-mi zici, că fiind mai bine înarmați și mai deprinși cu armele, nu avem pentru ce să ne temem de ei; așa ar fi dacă am avea a face numai cu ei, dar dacă, pe când noi ne vom lupta cu dânșii, în Cetate, două sau trei mii de tovarăși de ai lor vor năvăli pe din afară asupra zidurilor noastre, cine oare le va apăra?

Ulrich, dându-și prea bine seama de adevărul cuvintelor bătrânului oștean, nu răspunse. Albrecht urmă:

— Este de datoria noastră, să apărăm cu cea de pe urmă învierșunare această Cetate, încredințată de Craiu virtuții și credinței noastre. Cunoscut vitejia Dumitale și a oștenilor care sunt sub poroncile noastre, știu că veți face tot ce cere cinstea dela un Cavaler deplin și dela oșteni viteji; mă cunoști destul pentru a fi încredințat că știu să-mi îndeplinesc datoria în fața dușmanului, ori care ar fi el. Dar puterile cu care am avea de luptat în împrejurările de față sunt atât de nemărginite mai mari decât ale noastre încât, dacă prevederile mele s'ar îndeplini, nu putem nădădui alt sfârșit decât o moarte falnică, ostășască. Nu trebuie ca acele împrejurări să ne găsască nepregătiți; paza noastră să fie de acum mai neadormită și mai necontenită decât a fost până azi. Astă noapte voi veghea eu singur până în ziua, mâine va fi rândul Dumitale.

Serbătorirea Reginei Elisaveta a României.

— La împlinirea de 70 ani. —

Fiind Regina o mare scriitoare, în toată lumea cultă s'a pomenit în aceste zile despre ea.

Elisaveta, Regina României

Carol, Regele României

La leagănul Ei de aur, în splendoarea palatului domnesc de lângă Rin (în Germania), veniau ursitorile să-i ursească viitorul micuței din scutecele de mătăasă. Și i-au ursit să crească copila mare, dar locurile dragi ale copilăriei să le părăsească și să-și aleagă mai târziu alt loc: departe, departe, la răsărit de soare, într-o țară frumoasă, cu miros de brad, unde trăește un popor sărac, dar nobil, cum puține sunt alte popoare în lume.

Acelui popor — au mai zis ursitorile, — ai să-i fi Tu regină și mamă. Ca regină să-l conduci, iar ca mamă să-l iubești. Și mai ai să-i fii cântăreața durerilor și a bucuriilor; cu el să cânti în bucurii și cu el să plângi în dureri. Apoi au perit ursitorile, dar ceace ele au ursit, toate după a lor vorbă s'au împlinit.

Luni, în 29 Decembrie n. 1913 s'a serbat în întreagă România împlinirea a 70 ani, dela nașterea reginei Elisaveta a României. Născută din familia puternică de Wied, Ea a fost crescută ca copilă în palatul dela Monrepos, de lângă râul Rin, unde, a căpătat o creștere foarte bună. Ajunsă acum 44 ani a fi soție credincioasă a prințului (pe atunci) Carol, Ea a știut să câștige, prin inima Ei nobilă, prin mintea Ei înțeleaptă, nu numai dragostea sușilor Ei, ci a întregii lumi culte.

Nu-i lucru așa rar a ajunge cineva la această etate frumoasă, dar e ceva foarte rar, ca cineva să-și poată serba vârsta de 70 ani cu mulțumirea în suflet, că în acest lung șir de ani n'a făcut altceva decât bine. Și acest fapt se poate spune, — și recunoaște lumea mare, — despre regina Elisaveta. Ea nu numai, că a știut atrage po-

porul, pe care-l stăpânea, în jurul ei, ca o mamă bună și ocrotitoare, — ci dăruită dela Dumnezeu cu o minte luminată, a răspândit din bunătatea sufletului Său, din frumosul cugetelor Sale, o sumedenie de scrieri, cari de cari mai frumoase și mai fermecătoare.

Ba am văzut-o alinând dureri, cu vorbă blândă și cu mână largă. Am văzut-o în mijlocul miilor de răniți, — la 1877, — legând cu mâinile ei de crăiasă rănilor dureroase ale voinicilor, cari priveau la Ea, ca la un înger venit din ceriu, în mijlocul lor. A întemeiat apoi „Vatra luminoasă“, unde sunt adăpostiți cei lipsiți de vederea ochilor, iar ca scriitoare a cântat în versuri frumoasa țară românească și poporul acela, care o iubește ca pe o adevărată mamă. Acum când aceasta femeie, care a fost un dar dela Dumnezeu pentru neamul româ-

Dar Ulrich nu voi cu nici un preț să lase pe bătrânul său tovarăș să vegheze în acea noapte, arătându-i grija și neliniștea de care ar fi cuprinsă Maria, trebuința de a o pune în cunoștința faptului întâmplat și a o pregăti la primejdiile viitoare. Cavalerul Albrecht, după o împotrivire destul de vie, primi în sfârșit să lase pe Ulrich să vegheze, dar numai după o căutare amănunțită a tuturor punctelor de pază.

În fiecare din ele poronci să fie de strajă câte un Neamț și un Român, iar doi Nemți de toată nădejdea avură poroncă să nu se miște dela ușa odăii unde era închis Păunașul Codrilor. La orice încercare făcută de acesta spre a ieși sau a vorbi cu vreunul din Românii de strajă, trebuiau să-l ucidă fără milă și fără zăbavă. În sfârșit Cavalerul Albrecht, când merse să se culce, spuse lui Ulrich și lui Conrad că este hotărât să nu se desbrace în acea noapte și poronci să-i deie de știre îndată ce s'ar întâmpla ceva îngrijitor.

Înainte de a se retrage, ținu să vadă

pe căpitanul Românilor de strajă. Întrebând unde este, i se răspunse că isprăvise schimbarea străjărilor săi cu puțin înainte de căutarea Cavalerilor și se dusesese să se odihnească pe lângă tovarășii care dormeau grămadă lângă zidul capelei. Cavalerul trimise să-l chieame.

În curând apărură în fața lui un om de vre-o treizeci de ani, de făptură puternică, îmbrăcat țărănește și învălit într'un suman. Părea plin de somn, de abie putea să ție ochii deschiși. Spre marea mirare a lui Ulrich și a lui Conrad, Cavalerul nu-l muștră pentru lenea lui, dar se mulțămii să-i deie oareși care povețe asupra chipului de străjuire.

— Te miri poate că nu l'am pedepsit pentru că l'am găsit dormind când trebuia să vegheze, dar îți mărturisesc că am simțit oareși care ușurare văzându-l atât de adormit. Faptul că doarme este un semn că nu cugetă la nici un vicleșug. Noapte bună! și ambii Cavaleri se despărțiră.

LIII. (53).

În care se va vedea că Ion Creangă nu era adormit.

Cavalerul Albrecht se înșelă amar: Ion Creangă era un om foarte deștept și, mai ales, nu era adormit de loc. El și frate-său, Andrei, erau de mult bine văzuți de Părintele Isaia care-i pusese în cunoștința celor mai multe din tainele lui. Apoi Ion mai era unul din cetașii cei mai de nădejde ai Păunașului Codrilor: omul lui în Humulești și în împrejurimi. Rămăsese ca trăsnet când privise cum căpitanul lui iubit vine singur să se predeie dușmanilor dar, văzând liniștea lui Mihu, își zisese îndată că această predate trebuie să ascundă vre-o lovitură neașteptată. În zadar ochii lui căutase să se 'ntâlnească cu ochii Păunașului Codrilor, cu nădejdea de a ceti într'înșii deslegarea tainei: Mihu nu se uită măcar o clipă la dânsul. Când Conrad se duse să vestească pe Cavalerul Ulrich, Ion, în urma poronci primite, rămăsese de pază

Guvernul român de acum, care a săvârșit atâtea fapte mărețe pentru România, e vorba că se va retrage dela conducerea țării cu sfârșitul acestui an. Cauza nu sunt cine știe ce neînțelegeri, ci în România e obicei vechiu, că tot cam din trei în trei ani se schimbă guvernul: se mulțumesc conservatorii ca să vină liberalii, sau se mulțumesc liberalii ca să vină conservatorii la conducere. Acum e la putere partidul conservator. Ar urmă să vină deci cel liberal, în frunte cu Ionel Brătianu. Se susține însă și aceea, că conservatorii vor rămâne poate mai departe la conducere. Lucrurile abia în zilele viitoare se vor lămurii.

Ce face beția. În ajunul Crăciunului nemțesc, vre-o 5—6 lucrători dela tăietura de pădure din muntele Dobrun (al Universității săsești) au plecat la colindat pe la niște domni conducători la numita tăietură. Colindătorii au căpătat cinste câteva parale, cari dându-le pe spurcatul de rachiu s'au îmbătat, apoi s'au luat la ceartă, iar din asta la bătaie. Cu capul înfăbântat de rachiu, Trifon Dorloșan a lovit pe Pavel Solomon din Slimnic cu un lemn în cap, încât acesta după un chin de câteva ciasuri a murit. Dorloșan, a fost prins și dus de jandarmi în Sibiu, ca în răcoarea temniței să se trezească din beție și cu capul limpede să judece unde l'a adus pe el beutura dracului. După nefericitul Solomon a rămas o văduvă cu 3 copii orfani și un tată bătrân.

Un cetitor.

Dragi Români, înțelegeți odată, ce dușman mare vă e beutura și la câte rele vă duce!

Cu ce se ncheie anul. În cele din urmă zile ale anului 1913 (vorbim după călindarul nou) s'au întâmplat în lumea mare trei focuri uriașe, despre cari se vorbește peste tot locul. Unul a fost în Montreal, capitala Canadei (America), unde a prefăcut în cenușe o mare parte a orașului înfloritor. Al doilea în orașul norvegian Bergen, unde a ars o fabrică de săpun, de păpuși, tăbac, unt și o fabrică de motoare. Paguba se ridică la milioane. Al treilea foc mare a fost în San-Sebastian, unde s'a aprins și ars un circ mare, care s'a aprins sara și a ars până în ceaialtă zi.

Zăpadă mare. În unele părți din Germania a nins câteva zile neîncetat, așa încât comunicația trenurilor s'a făcut cu foarte mare întârziere.

Mare e puterea lui D-zeu! Pe când în Germania ninge, pe la noi Mercuri (31 Decembrie n.) era un soare de primăvară. Dar în ziua următoare, Joi, a început și pe aici a ninge din nou.

La fondul Aurel Vlaicu pentru ajutorarea tinerilor meseriași doritori de a-și înmulți cunoștințele în străinătate, au mai dăruit: Ioan Tatu, paroh (Cichindeal), în amintirea soției sale Paraschiva n. Borzea și a fiului său Olimpiu, 2 cor., Augustin Roman, învățăcel cuptor, 25 bani, Vasile Surdu, sodal căldărar, 20 bani, Teodor Vasiac, inv. cuptor, 35 bani, George Baci, măsar, soția sa Maria și copiii lor Elena, Victoria, Mărioara și George, cor. 1, Demetru Condrea, sodal faur, 30 bani, Nicolae Oneț, paroh (Sohodol-Peș) și fiicele sale Dorica și Minerva, cor. 1, Nicolae Borza, protopresbiter (Făgăraș), 50 bani, Ioan Giurgiu, econ. (Cichindeal), 20 bani, Const. Moldovan, paroh (Cristian)

și fiu său Mircea, 40 bani. Dela reprezentarea teatrală a Reuniunii cor. 100. Starea fondului cor. 279.60. Pentru prinosul adus memoriei lui Aurel Vlaicu, aduce calde mulțumiri, în numele Reuniunii sodalilor români din Sibiu, Vic. Tordășianu, prezident.

Oameni fără inimă și Dumnezeu.

În comuna Mogoș din Munții Apuseni, comitatul Albei inferioare, servește ca notar un Român bun și vrednic cu numele Teofil Hosu. Dânsul avea o mulțime de dușmani, pe cari și i-a câștigat nu prin mișelii și intrigi, ci prin adevăr și dreptate. În noaptea de 22 Decembrie n., cineva a aruncat o patroană de dinamită în casa unde dormea notarul. Dinamita a rupt ușa, masă, pat, dar notarul, ca prin minune, a scăpat numai cu mici răni. Pornindu-se cercetare au fost deținuți de jandarmi vice-notarul Stari Robert, primarul Iosif Bărluț, cassarul Gheorghe Cosma, servitorul cancelăriei Ion Mămăligă și spre rușinea satului și desgustul lumii și preotul Vasile Trifa. Acesta, rugându-se, să fie lăsat din cancelarie, unde era prins, până acasă și-a tras un glonte în cap. Cercetarea a dovedit că dinamita a fost aruncată de servitorul cancelăriei Ion Mămăligă împreună cu viconotarul Stari.

O întâmplare neînțeleasă. La un preot din New-York a venit o femeie și la rugat să meargă cu dânsa, în cutare casă, unde îi așteaptă un om bolnav de moarte și care vrea să-și ușureze sufletul prin mărturisire. Amândoi se pun într'un automobil și merg la locul spus. Aci înaintea casei, femeia roagă pe preot să intre în lăuntru, că ea are o afacere grabnică în alt loc. Preotul intră în locul arătat, unde găsește pe un domn, dar nici decât bolnav, ci tare ca ferul și sănătos. Preotul îi spune, pentruce a venit și că o femeie l'a adus aci. Domnul însă râde la asta, dar totuși văzându-se înaintea unui preot și având poate ceva greu pe suflet, îl roagă pe preot să ostenească și mână pe la el. Preotul, în ziua următoare, merge, dupăcum a promis; dar domnul era deja mort și în jurul lui se boceau niște rudeni. Văzând aceasta, preotul cetește rugăciunile de deslegare ale morților, când vedea i se oprește pe un chip de pe pereți, al unei femei, care-i venea lui foarte cunoscută. Intreabă pe servitorul mortului și pe cei din jur cine e doamna din chip? Toți spun, că e fosta soție a mortului și că e moartă de acum sunt 15 ani. Preotul însă mărturisește, că femeia din chip a fost aceea, care la adus ca eri la domnul, acum mort, ca să-l mărturisească.

Târgul de iarnă al Sibiului se ține în modul următor: Târg de vite cornute în 8 și 9 Ianuarie n. 1914, târg de cai în 10 și 11 Ianuarie n. 1914, iar târg de marfă în 12 Ianuarie n. 1914. E de observat, că tot meseriașul și comerciantul, care voiește a vinde marfă în târgul de marfă e dator a aduce cu sine atestatul de meserie (după ordinul ministerului de comerț sub Nrul 38595 VIII d. a. 1901)

De interes pentru oierii nostri. Ni se scrie: Pe hotarul de ogor al comunei Ungra, cercul Cohalmului, com. Târnava-mare se vinde dreptul de pășunat și de stână pe anul 1914 la licitația, ce se va ține în cancelaria comunală la 11 Ianuarie 1914 st. n. Hotarul este foarte extins și bun, care până acum suportă de regulă 2

stâni ale comunei și una particulară. Pe anul ce vine comuna de-abia va putea ține o singură stână, deci ocazia este de tot potrivită pentru o stână particulară. Se pot ține până la 400 de oi în condițiile cele mai bune. Domnii preoți și învățători sunt rugați a îndemna pe oameni să-și înainteze ofertele sau să iee parte la licitație. Oarecari informațiuni mai deaproape dă la cerere preotul local: dl *Sofroniu Roșca*, Ugra, u. p. Homorod (Nagyköküllő vármegye).

Cal găsit. În Jina, lângă Sibiu, s'a aflat o iapă de culoare sură închisă. Dacă nu se va afla stăpânul, iapa se va vinde prin licitație în 4 Ianuarie 1914 la 11 ore.

Viața socială.

Petrecheri.

Reuniunea meseriașilor din Rășinari invită la *Producțiunea teatrală* împreună cu joc ce o va aranja în 26 Decembrie st. v. 1913 (a doua zi de Crăciun). Producțiunea se va ține în edificiul școlii, iar jocul în pavilionul N. Vidrighin. Inceputul la orele 5 p. m. Prețul de intrare: Locul I 2 cor., Locul II 1.50 cor., Loc de stat 1 cor. Membrii reuniunii solvesc prețul jumătate. Se va reprezenta: 1. *Herșcu Bocegiu*: I. Muntoiu. 2. *Vlăduțul mamei*, comedie de I. Lupean. Prsoanele: Vlăduțul mamei, școlar de sat I. Cruciat. Eftimie Sbârciog, bătrân pădurar N. Cănean. Costică Șoimescu, tinăr boier I. Muntoiu. Savasta, mama lui Vlăduț M. Jianu. Smarandita, fiica lui Eftimie M. Isdrailă. 3. *Nunta Țiganului*, comedie într'un act, scrisă în versuri de E. Suci. Persoanele: N. N., notar comunal Șerban Jianu. Toader, Țigan de cort E. Lungu. Șofrănia, Țigană tinără P. Drăgoiu, Mitru, servitor de cântărire I. Muntoiu. Gavrilă, Țigan N. Cănean. După producțiune urmează joc.

Producțiune școlară în Săliște. Joi, la 26 Decembrie 1913 (a doua zi de Crăciun) se predau în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște: I. „*Curiositate femeiască*“ comedie într'un act, localizată de M. Popescu n. Bogdan. II. „*Judecată dreaptă*“ piesă pentru copii, predată de elevii școlii. III. „*Cinel-Cinel*“ comedie cu cântece, într'un act de V. Alexandri. Inceputul la 8 ore seara. Vineri, în 27 Decembrie 1913 (a treia zi de Crăciun) programul de sus se repetează, urmat de petrecere cu joc. Prețurile de intrare: Scaunul în loge cor. 2, locul I cor. 2, locul II cor. 1.50, locul III cor. 1, loc de stat 60 bani. Bilete se vând în prăvălia Nicolae N. Țintea succesor și seara la cassă.

Agentura „Asociațiunii“ din Pănade invită la *Producțiunea teatrală*, ce o va aranja Joi la 8 Ianuarie st. n. 1914 (a doua zi de Crăciun) în sala școlii gr.-cat. din loc. Inceputul precis la 7 ore seara. Onor. familii sunt rugate a se îngriji de viptuale. Programul este: 1. „O, ce veste minunată“, colindă. 2. „La vorbă în drum“, convorbire între patru persoane, de Toma Cociș. 3. „In sat la Tânguești“, piesă de „teatru într'un act de Virgil Onițiu. 4. „Achim Filăru“, monolog de Aurel P. Bănuțiu. 5. „Florin și Florica“, piesă de teatru într'un act de Virgil Onițiu. 4. După producțiune urmează joc.

o întinsă cercetare și a pus sub acuză (ceretare) pe 94 Ruteni, al căror proces s'a început acum Luni la 29 Decembrie n. 1913, în Sighetul Marmăției. Acuzatul principal este Alexandru Kabalyuk, care a fost lucrător de pădure, dar călugărindu-se a luat numele de Alexie.

Să știe, că poporul rutean este cel mai înapoiat popor din țara asta. Preoții lui maghiarizați nu-i are grija. Copii Rutenilor învață în școli de stat, în limba maghiară, pe care n'o pricep. Astfel stând lucrul i-a fost ușor călugărului Alexie să-i câștige pentru ideea de-a părăsi biserica greco-catolică, de care să țin și de-a trece la cea orientală. Deși martorii spun, că ei au fost îndemnați numai la părăsirea religiunii lor, procurorul susține, că acuzații ar fi lucrat cu bani rusești, în scopul de-a pregăti o revoluție în lăuntrul țării. Procesul acesta, care va ține mai multe săptămâni a atras lume multă în Sighet. Au venit o seamă de ziaristi din Rusia și alte țări; ei vreau să fie de față la desbateri, cari vor fi foarte interesante, dar și mult grăitoare.

Vremea. După câteva zile calde, când zăpada începuse a se topi, Joi spre Vineri noaptea a început iarăși a ninge din greu. Totul e acoperit în albul țol al iernii, aducându-ne astfel cum s'ar zice: „zile albe de Crăciun“, așa cum stă bine să fie în aceste zile de praznic.

Azi Sâmbătă, când scriem aceste rânduri, fluturi albi se lasă încă lin, din văzduhul cețos, pe împopoțatele pălării ale doamnelor, iar domnișoare vesele ies afară în liber, ca să li-se împodobească părul cu stelute gingașe de zăpadă.

Dar în casele săracilor, în miile de inimi mușcate de mizeria ce bântuie în dragă-i voie, acești mieluși blânzi apasă ca plumbul și scormonește în adâncuri grijile zilelor de mâne. E groaza de frig și lipsa celor trebuincioase pentru un trai omeneșc mai cum se cade....

Știpendii pentru învățăceii dela meserii. „Unirea“ din Blaj, publică în Nr. 129 concurs la următoarele știpendii pentru meseriași: Patru știpendii de câte 50 cor. unul, din fundațiunea „Niculae Mazăre“; patru ajutoare de câte 40 cor. unul, din fundațiunea „Vasilu Rațiu“ din Căpâlna-inferioară, și 32 ajutoare de câte 50 cor. unul, din fundațiunea: „Ioan Vișa“. Mai publică concurs și pentru ajutoare mai mari, ce se vor da acelor calfe în etate, cari vreau să-și întemeieze ateliere de lucru. Cererile sunt a se face conform concursului cu documentele de lipsă și a se trimite Prea Venerabilului Consistor din Blaj, prin protopopul tractual, cel mult până în 31 Ianuarie v. 1914. Deslușiri mai lămurite se pot cere dela preotul din sat.

O bucurie prefăcută în jale. Obiectul, de altcum străin, de-a împodobi brad cu lumini și zaharicale la Crăciun, numit și pomul de Crăciun, s'a lipit și de casele noastre. Dar dacă am luat și noi acest obicei, atragem atențiunea cetitorilor asupra faptului, că din pomul Crăciunului se pot întâmpla multe nefericiri, dupăcum s'a întâmplat la Crăciunul catolicilor acum în Pesta. Familia lui Iosif Reisz se desfăță în jurul pomului, când deodată, dela flacăra luminilor se aprinde fășiile de hârtie, cari înfrumusețau pomul. Toți s'ar să stingă focul, care a fost cuprins pomul întreg, dar

în spaima lor nu știau nici ce fac. Reisz și femeia lui și-au ars mâinile, iar o fetiță de patru ani a suferit niște arsuri atât de grele, încât acum se luptă cu moartea în spital.

Fiți deci cu băgare de seamă, ca nu cumva din negrijă să schimbați bucuria în supărare.

Nenorocire. La teatre mai mari din orașe sunt locuri anume, unde câte o femeie, îngrijește de hainele domnilor, până ce ei ascultă în teatru. În Timișoara, un domnișor și-a dat paltonul (căputul) de iarnă unei astfel de femei spre îngrijire. Femeia a luat paltonul să-l pună în cuieriu, dar din negrijă i-a scăpat paltonul jos, în care era un revolver plin. Revolverul s'a slobozit și glonțul a ajuns-o în picior, rănindu-o greu.

Minuni cerești. În anul ce vine se vor arăta și vedeă și la noi următoarele minuni cerești: În 21 August întunecime totală de soare. În 12 Martie întunecime parțială (în parte) de lună, care se va începe la 3 ore 58 minute și va ține până la 5 ore 29 minute. Vor fi și altele, cari însă să vor vedeă numai din alte părți ale Europei.

Țarul Rusiei în primejdie. În Livadia, unde petrece familia țarului, s'au luat cele mai întinse măsuri pentru apărarea Țarului și a familiei sale, în contra cărora, s'a aflat a fi plănuită o întinsă conjurațiune, cu gândul de a-l ucide. Zău, de multeori e mai bine a fi om și mai sărac, decât împărat încunjurat de dușmani.

De-ale Americanilor. E lucru știut, că cei mai bogați oameni sunt în America. Dar unii dintre oamenii aceștia, pe lângă aurul cel mult, au și inimi bune și aplecate spre facere de bine. Așa vestitul miliardar Carnegie, până acum a dat spre diferite scopuri de cultură și binefacere fabuloasa sumă de 1825 milioane dolari, cari, în bani de-ai nostri fac 9125 milioane coroane.

Soarte amară. Din Feneșul sășesc ni se anunță moartea femeii Anica Blag n. Pop, de care au rămas 7 copii, a căror tată e în America. Sărmani copii, ce Crăciun de jale ați mai ajuns!

Bancnote false. Știm cu toții, că statul a pus acum de curând în circulație (umblare) hârtii nouă de 20 coroane. Acestea au fost de așa făcute, ca ele să nu mai poată fi falsificate ușor. Dar lăcomia după bani nemunciți dela os și-a bătut capul în fel și formă. Astfel vedem, că ceeace s'a crezut nu s'a ajuns. Dupăcum se vestește din Ciuc-Sereda, acolo jandarmii au pus mâna pe o hârtie mincinoasă, adică o bancnotă de cele nouă de 20 coroane falsificată.

Un jubileu trist. Cetitorii nostri mai vechi își vor aduce aminte de înfricoșatul cutremur de pământ, de acum cinci ani, când a fost pustiit mai întreg ținutul Mesinei din frumoasa Italie. Marți noaptea s'au împlinit de atunci 5 ani. Locuitorii rămași în viață au ținut să serbeze împlinirea acestor cinci ani, mergând în procesiune din biserică în biserică, unde preoții lor se rugau pentru sufletele celor periți, ca la o sută de mii. Pe case au arborat steaguri negre și din pepturile lor n'au răsunat accente de bucurie, ci suspine dureroase, după cei periți și dând mulțumită lui D-zeu, că i-au scăpat cu viață din noaptea înfricoșată.

Societatea academică „Petru Maior“ a studenților români dela universitatea din Budapesta s'a constituit în adunarea sa generală extraordinară din 7 Decembrie st. n. pentru semestrul II al anului universitar 1913—1914 precum urmează: Comitetul Societății: Președinte: Alexandru Lupeanu, abs. de teol., st. la lit. Vicepreședinte: Victor Vlad, stud. la arhitect. Secretar: Adrian Suciu, stud. la arhitectură. Cassar: V. Petrașcu, abs. de teol., st. la acad. com. Controlor: Nic. Tipuriția, stud. la acad. com. Bibliotecar: Constantin Murariu, stud. la med. Vice-bibliotecar: George Mihailov, stud. la tehnică. Notari: C. Ardeleanu, stud. la filosofie și Amos Borlan, stud. tehn. Econom: Vasile Ilea, stud. la medicină. Comisia literară: Alexandru Lupeanu, stud. la litere, Nicolae Baboie, stud. la litere, Andrei Crăciun, st. la tehnică, Victor Jula, st. la medicină, Vasile Cheresteș, stud. la litere, Teodor Neș, stud. la litere, Adrian Suciu, stud. la arhitectură. Comisia de supraveghere: Vasile Bojor, stud. la med., Liviu Câmpăian, stud. la med., Liviu Ionașiu, st. la medicină.

Convocare. În vârtutea șului 20 din statute, să convoacă prin aceasta a XXV-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“, pe Duminecă în 29 Decembrie v. a. c., la 2 ore d. a. în salele școlii gr. ora din Gusterița. Program: 1. Prezentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1912 și a proiectului de budget pe 1914. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs de interes general economic. 4. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiiu, 17 Decembrie n. 1913. Pantăleon Lucuța, președinte. Victor Tordășianu, secretar.

Foamete. Cei doi ani din urmă fiind puțin roditori au adus multe rele pe capul bieților oameni. Dar totuși ne-a ferit D-zeu de o foamete în adevăratul înțeles, precum aflăm, că ar fi în Iaponia. Acolo mor cu sutele oamenii de foamete; așa, că guvernul pe lângă tot ajutorul dat, nici a suta parte nu poate stămpără neagra mizerie în cari au ajuns.

Cununie. Ioan Salomie din Săliște și Ana Nădrag din Vale își vor serba cununia lor religioasă Duminecă în 12/25 Ianuarie 1914, în biserica cea mare din Săliște.

Deputat împușcat. În Curtici (comitatul Aradului) a fost împușcat deputatul Ocnei-Sibiiului de cătră neguțătorul român Nicolae Mladin. Din mărturisirile lui Mladin se vede, că deputatul Hámory prin speculațiuni l'a adus pe Mladin la sapă de lemn. Medicii spun, că e speranță ca deputatul să rămână în viață.

Furtună mare. Marți noaptea spre Mercuri (30—31 Dec. n.) în Brașov și jur a fost o furtună, cum nici cei mai bătrâni oameni n'au pomenit să fi mai văzut vreodată. Furtuna a ținut 5—6 ore fără întrerupere, descoperind case, rupând arbori, spărgând geamuri și ridicând obiecte pe sus, cari le arunca cine știe unde în depărtare. Cât de puternic a bătut vântul, se poate vedeă și din împrejurarea, că statua lui Arpad, așezată pe vârful dealului numit „Tâmpa“ și care era înaltă de 2 metri, a fost luată de pe fundament și aruncată la pământ, zdrobindu-se în bucăți. Pagubele pricinuite de acest vifor sunt foarte mari.

„Ei, împlinesc 70 ani dela nașterea Ei, gândul nostru încă ne este la Ea. Și rugăm pe Dumnezeu să o țină încă mulți ani în sănătate deplină, ca să mai poată contribui la înălțarea țării Sale, despre ceeace și noi, fiii acestei patrii iubite, ne bucurăm, fiindcă suntem de-un sânge și de-o lege cu frații nostri din România liberă, care e ocrotită de înțeleapta regină Elisaveta.

Regina Elisaveta a României a scris în decursul timpului peste 20 de cărți cu povești, romane, schițe și poezii frumoase. Ea scrie sub numele: *Carmen Sylva* (ceea ce înseamnă pe românește: *Cântecul pădurii*). Operele renumitei scriitoare-regină se află azi traduse în toate limbile culte: franceză, engleză, italiană, rusă, spaniolă, daneză, sârbă etc.; ba unele scrieri le-au tradus și Maghiarii. Regina scrie nemțește, iar după aceea alți scriitori renumiți de-ai noștri îi traduc lucrările Ei și în românește.

Dăm și noi mai în jos două poezii de *Carmen Sylva*: „Mama” și „Dâmbovița”, dimpreună cu „Piatra-Arsă”, care e o frumoasă bucată din „Poveștile Peșului”.

Mama.

Cuvânt mai drag, mai dulce nu-i
În dragul grai al omului
Ca: Mamă!
Atât de-adânc și-atât de blând,
Nemăiestrit — și plin de gând
Ca: Mamă!

Au cine-i dă atât fior
Când prunci cu gurile bujor
Zic: Mamă?
De vină-s obrăjorii plini
Ori ochii dragi, că din lumini
Râd: Mamă!

Oricui i-a fost odată spus,
Eu nu-i știu cinste mai presus:
E Mamă!
Iar cui s'a stins și-i duce dor,
Pornească-și plânsul ochilor...
Plângi — Mamă!

Traducere de A. Toma.

Regina Elisaveta a avut numai o fiică, care a răposat în frageda tinerețe și a fost înmormântată la Cotroceni. De atunci încoace Regina-poetă a cântat în poezie cu multă durere marea pierdere, ce-a suferit.

Red. F. Pop.

la ușa odăiții unde era închis Mihul, cu alt Român și cu un Neamț. Când Conrad se întoarse, el poronci păzitorilor, în numele Cavalerilor, să nu scape cătră nime măcar un singur cuvânt despre sosirea Păunașului Codrilor în Cetate.

Doi Nemți fiind însărcinați de Conrad cu paza lui Mihul, Ion se duse să vadă cum își caută străjării lui de slujbă. Își isprăviscă căutarea pe turnul de-asupra râpei despre Apus când zări, deasupra Humuleștilor, în dreptul bisericii, trei focuri în șir cu unul mai mare la mijloc.

El știu că aceste focuri însemnau:

— Indată și cu toții la sihăstria Părintelui, lovitură mare astă noapte.

Acuma toate se lămureau pentru Ion Creangă. Părintele era hotărât să apuce Cetatea chiar în acea noapte, spre a putea pune mâna pe Balc; Păunașul Codrilor venise să se predea Criaților spre a se afla în Cetate în ciasul în care năvălirea avea să se întâmple, spre a putea ajuta mai bine pe război. El, Ion Creangă, mai mare

Piatra-arsă.

Mândră, mult eră mândră frumoasa Păună. Nu în zădar aveă ochi așa de mari și negri, sprâncene îmbinate și nas de vultur. Gura nu-i eră tocmai mică, dar bine făcută, și de vorbiă ori de râdeă, zăreai două șiruri de dinți lucind. Ca o coroană își aducea pe frunte coadele negre, văzând-o trecând sprintenă, voinică, și cu capul sus, lumea îi zicea în șagă: *Puiu de împărat*. Dar nu era așa de mândră Păunica, încât să nu întoarcă capul când trecea Tănase, și ea-l ascultă când vorbiă cu dânsa la horă. Când însă cineva încercă s'o supere, pomenind de dânsul, obrăjii i se făceau roșii, dar și răspunsul aveă tăis și curmă pofta de glumă a îndrăznețului.

Tare pizmuiau flăcăii pe Tănase, mai ales când aflară că se făcū logodna. Dar iată că veni războiu peste țară. Tănase trebuī să plece la oaste și să pogoare la Dunăre, Păuna își înghiți lacrimile înaintea lumii; ea plânse în ascuns, și nimeni nu cuteză să o întrebe.

Cum făcea și cum dregă, în sat ea aveă mai întâiu știre dela oaste, și când începū să se povestească de primele bătălii, o apucau astfel de ameteți, încât de multe ori trebuī să se sprijine de piatra din capul satului, voinica Păună. Noaptea nu mai aveă somn și adeseori trebuī să lase lumânarea aprinsă, spre a împrăști îngrozitoarele vedenii cari îi arătau pe Tănase al ei acoperit de răni, dându-și sufletul său mort.

Astfel, pe o noapte neagră, ea ședeă îmbrăcată, pe marginea patului, fără să știe că afară se pitulă cineva pe lângă casă și se uită pe fereastră. Nici nu știu cât eră de frumoasă, cu ochii mari, ațintiți înaintea ei, cu mâinile încrucișate pe genunchi. Deodată aude bătând în fereastră. Cu un țipăt năbușit fata tresare și întoarce capul, scrutând din ochi întunerecul. Ii pare că vede pe Tănase, și apoi aude chemând încet: „Păuno, dragă Păuno, vino te rog până afară; nu te teme, eu sunt, Tănase!”

Mâna Păunei și apucase clanta ușei. Acum e afară și deodată se simte luată în brațe. Ea respinge brațul care o împresoară și zice: „Cum, tu? Nu cumva voește cineva să-și rădă de mine?”

„Iată inelul tău, Păuno, și aici, la gât, iconița pe care mi-ai dat-o. N'am mai putut suferi, am vrut să văd dacă nu m'ai uitat!”

„Dar cine ți-a dat drumul dela oaste?”
„Mie? Nimeni!”

„Nimeni? Și ești aici? Ce fel, nu mai e războiu?”

„O da, tot e războiu, dar eu am plecat în ascuns, de focul tău, Păuno!”

„De focul meu?” Păuna avu un hot scurt și năbușit. „Crezi tu că mi-e drag să am de logodnic un fugar dela oaste? Piei din ochii mei!”

„Păuno! Asta-i iubirea ta? La moarte, la peire mă trimeți?”

„Pasă unde-i vrea, dar atâta-ți spun, niciodată nu voi fi nevasta ta, căci a fi silită să-mi desprețuesc bărbatul, asta n'o pot suferi!”

„Iubești pe altul?”

„Nu, Tănase, pe tine, numai pe tine te iubesc; am petrecut nopți întregi cu gândul la tine, dar n'aș fi visat niciodată că am prins dragoste de un netrebnic fricos!” Păuna își acoperi fața cu mâinile și plânse.

„Eu gândeam că o să mă primești cu bucurie, că o să mă ascunzi la tine!”

„O! Rușine”, strigă fata, „rușine că m'am logodit cu tine; dar ascultă ce-ți spun eu acum, că mai curând or arde Bucegii decât să-ți fiu ție nevastă!”

„Și eu”, strigă Tănase, „și eu îți spun ție, că nu mă vei vedea deacum decât schilod, ori mort!”

În acel moment steteau față 'n față amândoi tinerii, cu ochii așa de aprinși de mânie, încât luceau în întuneric.

Deodată se răspândi deasupra lor o lumină roșie, și când priviră în sus, li se părū că s'a aprins unul din vârfurile stâncoase ale Bucegilor. Tot mai mare se făcea jăratecul, până ce se ridică o flacără roșie, din care pareă că sar stele. Logodnicii steteau înmărmuriți. Ferestrele caselor vecine începură a se deschide, oamenii strigau unii către alții: „Arde pădurea! Ba arde muntele!” Câinii lătrau, cocoșii cântau.

Atunci Păuna apucă pe flăcău de umeri și, respingându-l departe de dânsa, îi strigă: „Du-te, fugi de aici și te ascunde, căci altfel mor de rușine!” Inchise apoi ușa și stinse lumina. Cu inima zvâc-

peste străjării români, era dator ca la cel de întâiu semn al lovirii, să năvălească cu oamenii lui asupra Nemților care păzeau pe Căpitanul lui și să-l scoată din închisoare pentruca Păunașul să se puie în fruntea lor.

Căutarea fiind isprăvită, Ion se duse la locul unde se odihneau tovarășii lui spre a aștepta ciasul când aveau să se schimbe străjării; se întinse pe pământ și se făcū că doarme. Însă avuse grijă să se culce lângă un cumătru al lui, Stoica Prisacariu, cetaș și el al Păunașului Codrilor.

Stoica dormea dus când simți o mână care-l gădilea după ureche, pe când altă mână apăsa pe gura lui și auzi glasul lui Ion Creangă șoptindu-i:

— Fă-te că dormi și nu te mișcă. Păunașul Codrilor o sosit la Cetate și s'o predat Criaților, zicând că este sătul de lotrie. Pentru Dumnezeu, șezi binișor, zise el simțind că Stoca vroiește să sară în sus, apoi urmă tot în șoapte:

— Mai dinioarea, făcându-mi căutarea pe turnuri, am văzut în pădure, de-asupra bisericii noastre, trei focuri: două mici, la capete și unul mare, la mijloc. Știi ce însemnă aceste focuri. Se vede că Părintele o hotărât să apuce astă noapte Cetatea ca să poată pune mâna pe neomul de Balc. Păunașul Codrilor s'o făcut că se predă Criaților numai pentru a fi aproape de noi și a se pune în fruntea noastră îndată ce ceilalți, de din afară, vor fi început năvala. Noi trebuie să fim gata să-l scoatem dela opreala în care șede, în odăița de strajă de sub turnul cel mare unde este păzit de doi Nemți. Fă bine și spune celor care dorm lângă tine, dar fără sgomot și tot făcându-te că dormi. Spune-le că dacă rândul să străjuiască le va veni înainte ca ai noștri să fi năvălit, să nu cumva să scape către Nemții cu care vor fi de strajă măcar un cuvânt despre sosirea Păunașului, căci Criații mi-au trimes poroncă să nu pomenesc nici o vorbă despre venirea lui.

mînd în piept ea se uită după Tănase cum plecă, pitindu-se în umbră după case, mai văzî încă muntele cum licărea și se întuneceă încet, dar nu dete nici un răspuns când veniră s'o cheme ca să vadă minunea.

Din acea zi, toți văzură pe Păuna afară din cale tristă; nu mai râdeau buzele ei, pe cari zburau așa de lesne glumele și cari erau totdeauna gata la răspuns sugui-tor și cu tăiș. În tăcere își vedeă acum de lucru; se simțîă însă adesea așa de obosită, încât eră silită să se așeze pe marginea fântanei și să-și răcorească fruntea cu apă. Câte odată își priviă visând fața în fântână, ori, speriată, se uită în sus la Bucegi. Deodată începî a se zice că Tănase ar fi fost în sat; cutare și cutare susținea că l'au văzut la lumina muntelui în flacări, că i-au auzit chiar glasul împreună cu acela al Păunei.

Când o întrebau pe dânsa despre aceasta, picături de sudoare i se puneau pe frunte și în jurul buzelor, cari tremurau ușor când ea zicea: „Dar nu eră tăcere și întuneric la mine când ardeă muntele?“

Mama Păunei da mereu din cap și zicea că se vād fel de fel de minuni în lumea asta ticăloasă. Sosi atunci și știrea că se dăduse o mare și crâncenă bătălie, știre pe care Păuna fîu cea din urmă a o afla de astădată. Ea se duse curând acasă, își legă o bocceluță, puse mămăligă și o bucată de dovleac într'un șervet, și când mamă-sa o întrebă îngrijită unde se duce, îi zise numai: „Mă întorc curând, mamă; nu te îngrijî de mine“.

Cîmpul de bătae se întindea în amurgul sărei; mii de morți se vedeau risipiți; caii se rostogoleau dându-și sufletul; alții, cu capul la pămînt, șchiopătau de colo până colo. Oastea era tăbărită în jurul unor focuri mari de bivouac, și nimeni nu mai ascultă la vaietele ce veniau de pe cîmpul de bătae. O formă înaltă de femeie se strecură singură printre rîndurile celor cari zăceau, după ce străbătuse tot lagărul întrebând de Tănase. Fără sfială se apropiă de preten și de vrăjmaș, dând să bea unuia ori altuia, și priviă bine pe cei morți. Noaptea venise de tot și luna lumină acum groaznică câmpie. Mereu umblă fata de colo până colo, îngenunchiînd când ici, când dincolo, sprijinînd de pieptul ei capul vre-unuia care își da

sufletul și cătînd, pe trupuri groaznic schilodite, de nu se găsește un inel în deget și o iconiță la gât.

Numai odată se dete cu desgust înapoi, când văzî niște femei cari despuiau un mort și auzî trosnînd oasele degetelor din cari zmulgeau inelele.

O luă la fugă, însă se întoarse iarăși înapoi și cu teamă se uită la mort.

Intregul lagăr căzuse în adormire, și Păuna tot rătăciă încă în lumina lunei pe cîmpul de bătaie. Din când în când ea chemă încet: „Tănase!“ Adesea îi răspunde un gemăt; dar, întristată, ea scutură din cap, după ce dase să bea suferindului. Incepuse să crepe de ziuă și lumina lunei se făcuse mai searbădă. Deodată văzî ceva lucind, și, când se apropiă, dădu de un mort aproape desbrăcat, dar care, cu mîna, pe care se zăriă un inel, strînsese așa de tare ceva ce-i atârna pe piept, încât se vedeă că fusese peste puțină a-i des-cleștă degetele.

Păuna își recunoscî inelul. „Tănase!“ Și cu acest țipăt ea căzî lângă mort, a căruia față înecată în sânge abiă se putea deosebi. După puține momente, Păuna își veni în simțiri. Atunci începî a spălă fața iubită și o podidîră lacrimile, când văzî că amîndoi ochii și nasul primiseră o groaznică tăietură; dar mai văzî că sângele începî iarăși să curgă. Acum era sigură că iubitul ei încă nu murise și se grăbi ai răcori buzele, dându-i să bea, și ai legă rănile cu ștergarul ei. Un suspin lung ieși din pieptul lui, când auzî că-l strigă pe nume, ridică mîna și pipăi fața Păunei. „Păunica mea“, zise el cu un glas ce abiă se auziă, „lasă-mă să mor aici: sunt orb, de ce mai sunt eu bun pe lume!“ — „Nu, nu“, strigă Păuna, „ești logodnicul meu iubit și, vrînd Dumnezeu, bărbatul meu, în curînd! Dar taci acum, taci!“

Multe și lungi săptămîni trecuseră din acea dimineață, săptămîni în cari Păuna nu se mișcase zi și noapte de lângă patul lui Tănase, și, neobosită, îl îngrijise. Într-o zi oamenii din sat văzură venînd pe drum doi călători: un orb în manta soldățească, cu crucea de onoare pe piept, și o fată care îl ducea de mîna și cu surăs vesel zicea către trecător: „Iată-mi logodnicul! Un viteaz! Vedeți semnul pe piept!“ — „Și pe obraz!“ adăugă Tănase suspinînd.

Niciodată nu fusese o nuntă așa de mare. De aproape și de departe se adunase lumea și căiă pe Păuna cea frumoasă, care luă pe orb. Ea însă eră veselă și radea tuturor, zicîndu-le: „Sunt mîndră! Am un viteaz de bărbat, și, slavă Domnului, că sunt voinică și pot să muncesc pentru amîndoi!“

Muntele însă, pe care lumea îl văzuse arzînd, se numi Piatra-Arsă, căci cio-banii și vînătorii cari urcaseră după capre negre, jurară că au găsit acolo stînci prefăcute în cărbuni.

Dâmbovița.

Dulce e și fermecată
Dâmboviță, apa ta,
Celce te-a băut odată
Vecinic tot la tine-ar sta.

Am băut din tine poate
Prea cu mare drag și eu,
Că îngropi în tine toate,
Viața și norocul meu.

M'ai legat tu, dulce nume,
De-al tău mal tu m'ai legat,
De când doarme-aci 'ngropat
Ce-am avut mai drag pe lume.

Traducere de G. Coșbuc.

Pentru monumentul lui Vlaicu.

În comuna Sadu dl notar Victor Florianu a colectat următoarele sume pentru monumentul lui Vlaicu: Victor Florianu notar și soția cor. 10, „Frățietatea“ institut de credit și economii cor. 10 (această sumă s'a trimis mai înainte la „Victoria“ în Arad). Apoi: Dimitrie Popovici, învățător 2 cor., Nicolae Morariu, Nicolae Dănculeț, Simion Roman, Stan Veștemean, Ioan Galea, Vasile Muntean, Ilie Zaharie, Dumitru Marcu, Ioan Drăghiciu, Constantin Lotrean, Ioan Pascu, Achim Ivan, Ioan Savu, Simion Lotrean, Dumitru Cimpoca, Ilie Pușcașiu și Niculae Rotărescu junior, câte 1 cor., Const. Veștemean și Simion Simtion câte 50 bani, Petru Dragomir și Vasile Șuha câte 40 bani, Stefan Ivan 60 bani, Ioan Pavel Muntean, Dumitru Hanea și Nicolae Dumitru câte 20 bani. Suma totală 22 cor., care am primit-o la administrația ziarului nostru, spre a publica lista, iar banii a-i transpune la „Asociație“.

Nu trecuse un sfert de cias și toți Românii care erau de strajă știau ce se petrecuse și așteptau năvala de din afară pentru a scoate pe Păunașul Codrilor din închisoarea în care se afla.

Ei nu aveau nici o ură împotriva Cavalerilor și a oștenilor nemți dar toți, unii mai mult, alții mai puțin, erau pregătiți să se lupte în curînd pentru răsturnarea lui Sas; apoi toți urau pe Balc și erau bucuroși să puie mîna pe el.

Când veni vremea să-și schimbe străjării, Ion Creangă chemă pe nume pe acei a căror rînd venise și se duse sub turnul cel mare, unde Conrad stringea Nemții care trebuiau să înlocuiască pe tovarășii lor. Schimbarea străjărilor fiind isprăvită, Ion se duse din nou să se culce lângă tovarăși și se făcî că doarme dus, iar acei care își isprăviseră rîndul și venise ca să se odihnească, aflară dela tovarăși sosirea Păunașului Codrilor și lovirea pregătită.

Când Cavalerul Albrecht trimise să cheme pe Ion Creangă, el se făcî că se

trezește cu greu și am văzut că făcuse pe somnrosul atît de bine încât izbutise să adoarmă parte din bănuielele bătrînului oștean.

Ca toți locuitorii din împrejurimile Cetății, Ion Creangă știa că este o chioarcă care duce din fântâna Cetății în oraș, dar nu știa de loc că Părintele avea mijlocul să pătrundă în chioarcă și s'o întrebuinteze pentru cucerirea Cetății. El credeă că Românii aveau să încerce să năvălească din mai multe părți, atrăgînd cea mai mare parte din Nemți pe ziduri, dar că lovitura cea de căpetenie avea să fie dată de Păunașul Codrilor, scos din închisoare de străjării români. Prin urmare mai înainte de toate trebuia ca Păunașul Codrilor să fie scos dela opreala în care se afla. El dăduse, tot prin șoapte, povăturile trebuitoare pentruca, la cel dintăiu semn de năvală, douăzeci din oamenii lui, cu dînsul în frunte, să se arunce asupra acelor doi Nemți care păzeau pe Mihu, să-i doboare la pămînt, să sfărîme ușa închisorii cu

topoarele lor și să scoată pe Păunașul Codrilor dintr'însa.

Un cias după ce Cavalerul Albrecht părăsise curtea, Cavalerul Ulrich își începî căutarea. Ion Creangă pareă acumă încă mai buimac de somn decît îl lăsase Cavalerul.

— Ce dracu, îi zise Ulrich, ai băut împreună cu slujitorii Voevodului de te clătini așa pe picioare? Ia umblă mai drept dacă nu vrei să te pun în fiare și să te țin o săptămână nemîncat în temniță.

Apoi adăogî către sine, liniștit și cu jumătate de glas:

— Și Cavalerul Albrecht se teme că astfel de dobitoci sunt în stare să urzească vicleșuguri în potriva noastră!

(Va urmă).

Vorbe înțelepte.

Vorba bătrînească mulți bani prețuește.

Cu tovarășul norod ajungi de pe puncte 'n glod.

Găcituri.

De Petrea Dascălu.

I.

In toată săptămâna,
Vă întra ceva 'n casă,
Voi n'o puneți să șadă
Pe scaun, ci pe masă.

Ea nu vă dă binețe,
Căci n'are ochi și gură
Și totuși vă dă vouă
O bună 'nvățătură.

Dragul meu și draga mea
Ghicește cine e ea?...

II.

Niculae	Ilie
Constantin	Romul
Ion	Octavian
Unbert	Gavril
Ludovic	Atanasie
Emil	
Aurel	

Aceste nume să se așeze unul sub altul de așa, ca literele dela început, cetite de sus în jos, să dea numele unui învățat român.

III.

2	3	10	11
4	5	12	13
6	7	14	15
8	9	16	17

Numerii de sus să se așeze de așa, ca fiecare rând de sus în jos și dela stânga la dreapta, să dea aceeași sumă.

IV.

— olac — == ceva de mâncare.
— lise — == nume de bărbat.
— urture — == o pasăre.
— le — == un instrument al faurului.
— ința — == un insect neplăcut.
— ubit — == o agrăire plăcută.
— ili — == nume de bărbat.
— coș — == o agrăire femeiască.
— dă — == fără apă nu se poate.
— nim — == fiecare avem în noi.

Din cuvintele acestea din fiecare lipsesc două litere, cea dela început și cea dela urmă. Punându-se litera de dinainte și cea din urmă, căpătăm vorbe cu înțelesul arătat mai sus. Literele dela început cetite apoi de sus în jos și cele dela urmă de jos în sus, ne dau un sfat, pe care autorul acestor ghicături vă rează să-l urmați!

V.

Altă găcitură.

De Chimu.

V o i a o i d a a e r
X X X X X X X X X X X X
R i m t n r a e r u l

Literele de sus adunate la olaltă, formează un vers frumos la adresa neamului românesc.

Aceste găcături lăsăm ca cetitorii noștri să le deslege, scriindu-ne apoi pe o carte postală despre felul deslegării și numele deslegătorului, dimpreună cu numărul abonamentului (numărul care e scris pe adresa fiecărui abonat). Numele deslegătorilor se vor publica în foaia, ce apare după Bobotează. Deslegările se primesc însă numai până la Bobotează. Se vor lua în considerare numai deslegări trimise și scrise pe cărți postale. Pe cupoanele, cu cari se trimit banii, sau în scrisori cu alte comande, să nu se trimită deslegări, fiindcă se trec cu vederea. La deslegarea găciturilor pot lua parte atât abonații cei vechi cât și cei noi, dacă au plătit foaia cel puțin pe jumătatea primă a anului 1914.

Intre deslegători se vor sortă următoarele premii: Primul premiu va fi cărți în valoare de 15 coroane, al doilea cărți de 10 coroane, al treilea cărți de 5 coroane, iar alte 10 premii vor constă din cărți mai mici și călindare pe 1914.

Mulțumită publică.

Subscriții aducem și pe această cale cele mai călduroase mulțumite tuturor celor, cari au binevoit a contribui la **darurile de Crăciun** pentru copii săraci dela școala noastră din Sibiu suburbiul inferior. Și anume:

Despărțământul Sibiu al „Asociațiunii” a contribuit cu 28 cor. 60 bani. Firma Misselbacher 20 cor., D-na Elena Gango-lea 6 cor. Cu câte 5 cor. au contribuit următorii: D-na Virginia Dr. Ittu, Romul Bucșa, paroh, Vasile Ivan, Teodor Fink inginer, Nicolae Ucenic epitrop. — Cu câte 4 cor.: Mateiu Voileanu asesor cons., Ion Moldovan (Puiu) și I. Radu. — Cu 3 cor.: Ioan Imbăruș, inv. — Cu câte 2 cor.: Elena Dr. Isac, Romul și Maria Simu, Ioan Gărbacea expeditor cons., Petru Joandrea preș. com., Iosif Joandrea, Maria Feldiorean, Ioan Moldovan, George Ivan notar, George Joandrea, Petru Avrigean, N. N., iar Petru Bota cu 2 cor. 46 bani.

Cu câte 1 cor. au contribuit următorii: P. Badiu, G. Denghel, N. Caicaș, N. Stângu, M. Cioran, G. Bendorfean, A. Șerban, G. Miclea, N. Bordea, P. Stanciu, N. Moldovan, I. Irimie, I. Veștemean, I. Imbăruș, I. Apolzan, P. Chirilă, N. Murășan, M. Maxim, G. Părău, P. Vintilă, L. Bulea, I. Opriș, R. Hoza, D. Stângu, Ilie Stanciu, I. Logojan, E. Văcariu, P. Rotariu, P. Hedu, M. Mihai, M. I. Vintilă, M. I. Bulea, D. Boznea iun., A. Costea, I. Mohan, I. Armășan, P. Simtion, I. Stanciu, I. Mânzat, G. Radu, P. Chidu, I. Hâra, E. Dușe, N. Roșca tipograf, D. Stângu iun., I. Feldiorean, N. Joandrea, P. Simtion, E. Nemeș, G. Veștemean, N. Todor, N. N.

Cu 80 bani: M. T. Joandrea. — Cu 60 bani: G. Simtion, E. Voina, A. Miklos, M. Teodor, I. Vașcu, G. E. Joandrea, I. Drăgan, M. Retti, M. Carambulea, N. Simtion, M. Motronea, G. Ucenic, G. Proștean. — Cu câte 50 bani: M. Vidrighin, N. Leța, I. G. Moldovan, N. Simtion, I. Joandrea, D. Pop, I. Muștea și G. Avrigean. — Cu câte 40 bani: P. Hedu, T. Părău, G. Matei, I. Marchiș, N. Brașovean, I. Brașovean, N. N., P. Sitov, P. Beșta, L. Vintilă, M. Vintilă, P. Tăban, P. Beșta, L. Imbăruș, I. Ucenic, M. Jeszenszky, E. Moldovan, M. Beșta, A. Moldovan, N. Barb, P. Părău, G. Văcariu, I. Pop, N. Barb iun., N. Vintilă, P. Morar, I. Băciu, I. Florea, M. Drăgan, P. Buian, I. Vintilă, N. Buian, A. Scherer, I. Joandrea, E. Sitov, I. Todor. — Cu câte 30 bani: V. Jurcan, E. Retti, P. Urian, I. Balteș, P. Bretotean, N. Dușă, M. Gancea. — Cu câte 20 bani: P. Cismaș, N. Ivan, E. Mărginean, I. Eftenie, G. Chivar, P. Popa, F. Pantea, E. Devan, G. Șoima, E. Stoiță, M. Badiu, M. Imbăruș, E. Părău. — Cu câte 10 bani: P. Comșa, I. Chidu, I. Radu și A. Avrigean.

În total 202 coroane 16 bani. — Au mai contribuit V. Ban 1 păreche ghet, Breckner căciuli și ciorapi, Frentz, Tatu și Höchsmann cu zaharicale.

Sibiu, sub. inferior, la 20 Dec. 1913.

Romul Bucșa,
paroh.

Ioan Imbăruș,
inv.

Poșta Redacției și a Administrației.

I. T. Cu părere de rău, dar pentru numărul de Crăciun n'a mai fost loc. Sosise altele mai nainte.

Ilie Stanciu în S. Acelaș răspuns:

Torclenii. Pentru numărul acesta a sosit prea târziu.

Parteniu Giurgescu în R. Serie-ne din nou cele dorite.

S. V. Am cetit cu interes cele scrise, dar unele lucruri nu sunt povestite destul de lămurit, de aceea nu putem înțelege tot firul impurărilor de pe la D. Voastră. Vă rugăm a scrie pe viitor ceva mai precis.

Ioan Vâlcea în V. A fost greșală la mijloc, acum s'a îndreptat.

Abonatul 9094. Foaia merge regulat de aici. Am trimis din nou Nr. 51.

Ioan Șonea. În timp de 4 săptămâni dela primire se pot trimite înapoi, mai târziu nu.

Mai multe răspunsuri, din lipsă de loc, se vor publica numai în numărul viitor. Suntem acum și așa foarte îngrămăliți cu lucrul, până trec serbătorile. Mai rugăm deci puțină răbdare.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

25 Decembrie: Boroșineu, Ciuc-Sepviz, Hatad.

26 Decembrie: Cocmani.

28 Decembrie: Cluj, Ilieșfalău în Săcuime, Radnoth, Vinerea.

29 Decembrie: Mehadia.

30 Decembrie: Sibiu.

31 Decembrie: Capolnaș, Cohalm, Sântămăria-de-Piatră (Kő-Boldogfalva).

1 Ianuarie st. v. 1914: Deva, Lăpușul românesc, Lupșa, Șilimegi.

2 Ianuarie: Făget.

3 Ianuarie: Hidegkut.

4 Ianuarie: Mehadia, Murăș-Oșorheiu.

5 Ianuarie: Corond, Ormeniș, Vaida-Recea.

6 Ianuarie: Baia mare, Criș, Lăpușul ung.

7 Ianuarie: Buza, Crasna, Jimborul-mare, Șarmașul mare.

Loc deschis.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui L. Olariu, funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Românii din provincie ca să-i scape din mâinile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte mașini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine și va primi deslușiri corecte.

La dorință trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: L. Olariu, Budapesta, II., Margitkört 11.

Prima sbârceală (încrêțitură) ivită pe fața unei femei frumoase, este prima sa supărare serioasă. Noi însă îi dăm un mijloc, prin care toate acestea sbârceali să dispară. E de ajuns să se folosească de excelentul mijloc Crème Simon, care-i redă pielei iarăși elasticitatea și face să dispară atât primele sbârceali cât și alte multe sgrăbunțe și urăciuni, ce s'ar afla pe față. Dacă mai folosește încă pe lângă aceasta și voește a-și întregi frumseța ei, e de lipsă a mai folosi și Pudra de riz Simon, care e preparată din reis curat și care întrece toate pudrele de talc. Prin folosirea acestora își va redobândi iarăși frumseța de mai înainte, care o va păstra până la adânci bătrânețe.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”,
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Prețul bucatelor

La SIBIU la 30 Decembrie st. n.

Grâu	Cor. 17,20 până 19,20 de hectolitru	
Săcară		
Orz	8,40 " 9,60 "	
Ovăș	4,40 " 5,60 "	
Cucuruz	9,50 " 12,00 "	
Cartofi	4,00 " 4,50 "	
Fasole	16,00 " 20,00 "	
Făină Nr. 8	35,20 " 35,20 la 100 chilo	
" " 4	34,40 " 34,40 "	
" " 5	33,80 " 33,80 "	
Slănină	160,00 " 164,00 "	
Unsoare de porc	160,00 " 164,00 "	
Său brut	56,00 " 64,00 "	
Său de iluminat	84,00 " 88,00 "	
Său de lumină totid	104,00 " 104,00 "	
Săpun	66,00 " 70,00 "	
Fân	5,40 " 6,80 "	

Lemne de foc neplutite	9,50 " 10,10 la met. cub	
" " plutite	8,20 " 8,70 " "	
Spirit rafinat	Cor. 2,12 " 2,12 " "	
Spirit ordinar	2,20 " 2,28 " "	
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,00 până 1,72 la chilo,	
" " friptură	1,60 " 1,80 " "	
" " vițel	1,72 " 1,60 " "	
" " porc	1,20 " 1,60 " "	
Onă 10 bucăți	1,80 " 1,00 " "	
Un pătrar de miel	1,00 " 1,00 " "	
Carne de cal	1,80 " 1,20 " "	

La BUDAPESTA 31 Decembrie n. st.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,10 până 11,25 la 50 chilo	
" " 79	11,10 " 11,30 " "	
" " 80	11,10 " 11,30 " "	
Săcară	8,27 " 8,37 " "	
Orz	6,70 " 7,20 " "	
Ovăș	7,30 " 8,10 " "	
Cucuruz	6,30 " 6,40 " "	

Prețul banilor în 31 Decembrie n.

	cumpărat:	vânda
Galbeni	Cor. 11,32	11,42
100 Lei, hârtie	93,40	93,90
100 Lei, argint	90,00	93,40
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,88	24,13
100 marce, aur	117,40	117,87
100 hârtie	117,40	117,87
Napoleon	18,94	19,08
100 Ruble rusești, hârtie	252,00	253,75
100 " argint	242,00	245,00

Numeri de probă din foaie se trimite la dorință oricui. Să se scrie numai pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Puteți dormi liniștită

dacă peste noapte V-ați înmuiat rufe cu Extractul de spălat Lauda femeii, căci prin aceasta murdăria se disolvă de sine foarte repede și ușor. Uimitor de curate și albe vor deveni apoi rufe în ziua spălării, dacă folosiți Săpunul Schicht cu marca Cerb, fiindcă Lauda femeii și Săpunul Schicht curăță și înălbesc rufe ca soarele.

Puritatea și materiile nestricăcioase ale Săpunului Schicht și Extractului de spălat Lauda femeii să garantează cu suma de cor. 25.000.

Nu prin vis

veți putea presimți cât năcaz și oboseală puteți cruța la spălarea rufelor, ci prin faptul că afară de Extractul de spălat Lauda femeii și Săpunul Schicht nu cumpărați alte mijloace de spălat. D-Voastră primiți prin aceasta o marfă bună pe lângă prețuri convenabile și cruțați atât rufe cât și faceți economie în bani.

Puritatea și materiile nestricăcioase ale Săpunului Schicht și Extractului de spălat Lauda femeii să garantează cu suma de cor. 25.000.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorheiu

„ALBINA“

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclașul-mare și Șeica-mare □□□□□

institut de credit și de economii în Sibiu

Capital societar	C 6,000.000
Fonduri de rezervă și penziuni	2,350.000
Portofel de cambii	17,700.000
Imprumuturi ipot.	12,400.400
Depuneri spre fructificare	24,500.000
Scrisuri fonciare în circulațiune	10,000.000

Primește depuneri spre fructificare cu

5—5½%

după termenul de abdicere plă-tind însuși darea de interese

execută **asemnări de bani la America** și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

Nr. 797/913

1499

Publicare de licitare.

Comuna Szelengálos, vinde prin licitație publică, ce se va ține în 11 Ianuarie 1914, la orele 10 a. m. în cancelaria comunală, 1580 bucați de sămânți de fag, din tăietura ordinară anuală din „Frâsinei” de pe un teritoriu de W. 5 I. c., prețuți în 1253 m³ lemne de blane și 98 m³ lemne de cloți pentru foc.

Prețul strigării e prețul valorii statorit oficios în 3857 cor.; vadiu 386 cor.

Ofertele în scris, compuse în regulă și provăzute cu vadiul prescripționat sunt a se înainta cel mult până la începerea licitației verbale.

Post oferte nu se mai iau în considerare.

Condițiile de licitație și de contract, precum și datele de prețuri se pot privi mai de aproape la primăria comunei Szelengálos, în orele oficiale.

Dat în Szelengálos la 22 Dec. 1913.

Primăria comunală.

Batucă Ioan B. Stanila
not. com. primar.

Publicațiune.

Biserica gr.-cat. din Vurpăr (Vurpód) exarândează pe calea licitațiunii publice, care se va ține în 1 Februarie st. n. 1914, la 2 ore p. m. în școala gr.-cat., **țiglăria** aflătoare în hotarul numit „După Cepa”, pe un period de 10 ani, începând cu 1 Februarie 1914.

Prețul de strigare 100 cor. Vadiu 10%. Condițiunile de licitare se pot vedea oricând în cancelaria parohială gr.-cat. din Vurpăr (Vurpód).

Vurpăr, la 24 Decembrie 1913.

Ioan Rinea, Ionu Borghină,
preot gr.-cat. prim curator.

Nr. 1747/913 not. 1498

Publicațiune.

Cârciuma, comunală, din Hurez se dă în arândă pe timp de 3 ani, prin licitațiune publică ce se va ține în 15 Ianuarie 1914 la 1 oară d. a. în cancelaria comunală.

Hurez, în 26 Decembrie 1913.

Primăria comunală.

Nr. 1066/913 prim. com.

Publicațiune.

Comuna Oltfelsősebes, (Sebeșul de sus), exarândează **pășunatul de munte pentru oi**, din muntele „Tătarul” și „Piscul” pe durata anului 1914.

Prețul strigării 600 cor., vadiumul 60 cor.

Licitațiunea să va ține la 11 Ianuarie 1914 p. m. la 3½ oare, în cancelaria comunală.

Condițiunile să pot vedea la subscrisa primărie comunală.

Oltfelsősebes, la 26 Dec. 1913.

Primăria comunală.

Constantin m. p. Motoc m. p.
primar. not.

Ca econoamă

se poate ocupa un loc, unde respectiva va putea eventual să rămână și pentru totdeauna. Religiunea nu hotărăște. Doritorii să adreseze scrisoarea la administrația „Foi Poporului”, de unde mi-se va trimite mie și apoi ne vom înțelege.

1368

Illustrate

pentru

**Crăciun
Anul nou
Gratulații
și Porturi
naționale**

se află în mare alegere la

LIBRĂRIA

FOAIA POPORULUI

Anunț de căsătorie.

Un tinăr notar comunal, voiește a se căsători, cu o fată sau văduvă tină. Respectiva trebuie să fie frumoasă și să fie în stare a conduce o economie (gospodărie) mare. Numai epistole serioase provăzute cu poză (fotografie), sunt a se trimite la administrația acestei foi sub „notar comunal”. Discreția e chestie de onoare.

1477

Un tinăr român

în etate de 27 ani, dorește cunoștința unei tinere române din familie bună și bine crescută, până la etate de 25 ani, pentru a se căsători. Tinărul e anteprenor de păduri și dorește după căsătorie a-și desfășura un comerț. De aceea să recere ca respectiva să aibă unele cunoștințe de lipsă pentru a purta o astfel de afacere și să dispună și de ceva avere. Ofertele sunt a se trimite la administrația „Foaia Poporului”, de unde apoi să vor trimite respectivului tinăr.

1432

40 hectolitri

vin vechiu, curat și ieftin, precum și mai multe buți, sunt de vânzare la dl B. Pop Hârșanu în Sibiu (Nagyszeben), strada Cisnădiei Nr. 16, etajul II.

1502

Declarație.

1485

Tuturor celor interesați le declar pe această cale, că nu mă privește nici o datorie alta, decât cele făcute de mine însu-mi. Asta ca aviz „Cămătarilor din comună”.

Nicolae Deneș (Tomenciu) din Porcești, de prezent în America.

De vânzare.

În orașul Vârșet, (Versecz), să află de vânzare din mână liberă, o casă împreună cu licență de crăsmărit, casa constă din 6 odăi, pentru locuit, 1 odăie mare pentru crăsmă, 2 bucătării, 1 șopru mare, 1 grajd mare pentru 40 capete de vite, 1 pod și 2 cotețe. Doritorii să bine voiască a se adresa la proprietarul Dușan Petrovics în Versecz, Strada Zmaiovanovici.

1491

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Ureziului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate. —

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt citite de mil de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOAIA POPORULUI”

Casă pentru prăvălie de arândat

se află în comuna Cioara, (Alsócsőra) comitatul Alba-inferioară (Alsófehérmegye), în centrul comunei. Casa e nouă și constă din 4 odăi, dintre care 2 la stradă și 2 în curte, precum și ¼ jug. grădină, Edificiul e modern, peste drum de școala gr.-or. Comuna are 2200 suflete și e depărtare de 4 kilometri de tren, oficiul notarial în loc, gendarmerie și oficiu postal de asemenea. Să recere om onest și să fie român.

Pentru detalii a se adresa la subscrisul Iacob Materescu.

1497

Prăvălie de vânzare.

O prăvălie bine asortată cu băcănie și manufactură într-o comună mare, cu jur mare românesc, din cauze familiare se află de vânzare. Doritorii să adreseze scrisorile la Administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului.

1495

Moșie de exarândat.

Un complex de circa 110 jugăre rât, pământ arător și cositor, de clasa primă, pe lângă arândă convenabilă, să capătă imediat, pe hotarul comunei Chirileu. Doritorii să se adreseze la v.d. Victoria Moldovan în Chirileu (Kerelő), p. u. Kerelő-Szentpál.

1507

O familie inteligentă, fără copii din apropierea Sibiului, caută

o servitoare

mai bătrână (50—60 ani), care să se priceapă la bucătărie. Doritorii să se adreseze la „Foaia Poporului”, de unde vor primi adresa respectivei familii.

1489

Odol

tot ce este
mai bun pentru dinți

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, în-
trebuințează după a
noastră cunoștință de
azi, cel mai bun mij-
loc pentru dinți și gură.
Prețul: sticlă mare K 7—
„mică” 1-20

Un ucenic

român, de 14—15 ani, din familie cinstită, să primească momentan în prăvălia de manufactură și coloniile alui Dumitru Opresan, comerciant în Mercurea (Szerdahely Szeben megye), cei cari pricep limba maghiară sau germană vor fi preferați.

1478

Crăsmă de vânzare.

În Sibiu, să află de vânzare o casă cu drept de licență Casa constă din 5 odăi și culină.

Ofertele sunt a se trimite la adresa, E. G. 3000, postrestante Nagyszeben.

1500

Cărbuni pentru foc din lemn de nuc din Lupeni

de folosit mai cu samă pentru lăcătuși și fierari precum și pentru încălzirea locuințelor, recomandă cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiu, Strada Gării (Bahngasse 14)

Telefon Nr. 230.

O moară

mănată cu motor de benzin, 12 puteri de cai, cu 2 petri, locuiește pentru morar, curte proprie, să vinde din mână liberă. Doritorii să se adreseze la Petru Sopa și consoții în Fofeldea Nr. 36 (Hőföld, u. p. Ujegyház).

1493

Crăsmă de vândut.

Într-o comună din apropierea Bradului, com. Hunyad, să află o casă cu drept de licență, de vândut. Casa constă din 3 odăi, 1 șopru și curte după dorința cumpărătorului de mare. Prin comună au trecut încă 5 comune către Brad și Baia de Criș (Körösbánya).

1474

Ofertele sunt a se trimite la adresa „Viorel” postrestant Brad.

paste de dinți

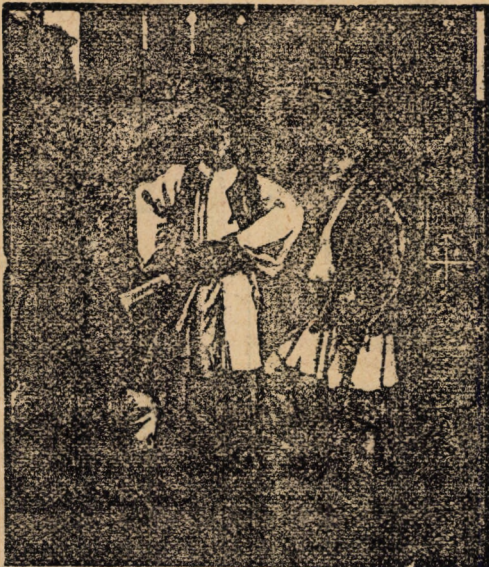
KALODONT

apă de gură

1501

Călimdarul Poporului

pe anul
1914

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1914, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de mese-riși, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate târgurile de țară după luni și după comune, unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și târgurile de vite, oi, cai etc. Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.

Ca ceva nou cuprinde „Călimdarul Poporului” o cronologie națională, adică toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc dela începutul Istoriei Românilor până azi.

Mai sunt în Călimdar vreo 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înțelepte, poezii populare etc.

Din mulțimea chipurilor amintim următoarele:

Aurel Vlaicu
Aeroplanul lui Vlaicu
Vlaicu în aeroplan
Cum a căzut Vlaicu lângă Bănești
Drumul, pe unde a mers
Vlaicu în spital
Vlaicu pe catafalc în Câmpina
Înmormântarea lui în București
Medaliile lui Vlaicu, dăruite de regele Carol
Visul lui Vlaicu, de a trece Carpații
Casa părintească, unde s'a născut Vlaicu
Bințișii, satul lui Vlaicu

Apoi dela mobilizarea României:

România vrea război (demonstrația din București)
Ministrul-președinte Titu Maiorescu
Gornistii anunță mobilizarea
Adunarea cailor și a trăsurilor pentru război
Plecarea rezerviștilor în război
Infanteria română
Două regimente de grăniceri
Bicicliștii români gata de plecare
Binecuvântarea trupelor în Iași
Armata română: artileriști, dorobanți, vânători, gendarmi, geniu, călărași, roșiori, artilerie de câmp, marinari
Regele Carol al României
Regina Elisaveta a României
Ferdinand, moștenitorul tronului
Prințul Carol al României
Generalii: Averescu, Hârjeu, Crăiniceanu, Iarca și Culcer
Familia imperială rusească, (țarul, țarivna, cele 4 fete)
Impărțirea ajutoarelor la rezerviști
Podul peste Dunăre la Corabia

E cel mai vechiu și mai bun călimdar, care cuprinde în anul acesta, — al 29-lea, — foarte multă literatură de celit, precum și la 100 ilustrații dimpreună cu 4 harte (mape) mari: toate țările locuite de Români, Cadrilaterul cuprins de România dela Bulgaria, țările balcanice înainte de război, apoi țările balcanice cum s'au împărțit după război.

Ca adaus la „Călimdarul Poporului” se află o frumoasă fotografie a mult iubitului și regretatului nostru aviator AUREL VLAICU, precum și alte 14 ilustrații diferite în legătură cu moartea lui Vlaicu. Atară de acestea mai sunt în Călimdar încă vr'o 80 de ilustrații dela mobilizarea României, armata română, generalii români, vederi din Cadrilater, etc. etc. Apoi cele 4 mape (toate pe o coală mare), fotografiile iubișilor noștri răposaji Iosif, Chendi etc.

Prețul 40 bani

cu trimiterea pe poștă 5 bani mai mult

Ceice au făcut Podul
Trecerea armatei peste pod
Artileria și cavaleria română în Bulgaria
General Bogdan, pe un tun luat dela bulgari
Prizonieri bulgari
Portul Silistra
Vederea orașului Silistra
Oameni din Silistra
Intrarea armatei române în Silistra
Vaporul român „Dacia”
Orașul și portul Turtucaia
Vederi din Dobrici
Palatul din București (unde s'a încheiat pacea)
Chipurile tuturor delegațiilor, cari au încheiat pacea dela București, — cu totul 20 chipuri
Reîntoarcerea armatei în București etc. etc.

Cum se poate comanda „Călimdarul Poporului”?

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Aceia care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și posta la primire.

Banii trebuie să trimiți totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

Pentru revânzători.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii totdeauna înainte.

De aceea să nu treacă nimenea cu vederea a-și cumpără „Călimdarul Poporului”, tipărit la „Foaia Poporului” în Sibiu. Acest călimdar poate să steie pe orice masă românească, iar pe deasupra e așa de ieftin în comparație cu bogatul cuprins

De vânzare în toate librăriile, la comercianții români, precum și la „Foaia Poporului” în Sibiu.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foii noastre, ar e altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Binecunoscutele resturi de Moravia Nochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma.

Ingrowitzer Webwarenerzeugung
JOSEF MASIK

la INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste stoffe de lână (Loden) sunt o marfă minunată pentru rochiile de damă, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereți oferte.

Correspondență germană

Lemne de fag pentru foc prima

în blane neplutite pe vagon (10.000 kilograme greutate) cu cor. 200.—
1 stângin (blane de 1 m. lungi) „ 40.—
1 stângin (blane de 1 m. lungi) tăiate și cropate „ 44.—
1 stângin lemne de stejar în b'ane aduse acasă „ 30.—
Butuci din lemne de foc moale în vagoane sau în mic, recomandă cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiu, Strada Gării (Bahngasse) 4
Telefon Nr. 230.

1430

Sunt
prin lege

Imitațiunile
să urmăresc
prin lege

La tusa, răgușeli și troacnă nu există alt mijloc mai bun de cât veritabile

Bomboanele Menthomol

cari vindecă cu efect repede și sigur, sunt plăcute la luat, au gust deplin bun, nu vătămă stomacul și promovează pofta de mâncare.

Prețul unui carton 40 filerile.

De căpătat în toate farmaciile și drăgeriile. — La cumpărare să se observe la numele „Menthomol”. — Pe fiecare carton trebuie să figureze clicheul celor 4 pitici mai sus alăturați.

Fabrica: **A. EGGER și FIUL**

liferant de curte ces. și reg. WIEN.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

depunerii spre
fructificare cu **5 % 5 1/2 %**

după mărimea sumei și termenul de abdicere.

Darea de interese o plătește institutul.

Direcțiunea

1123

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice”

de
Teodor V. Borza

1123

Variatul și bogatul cuprins al acestei broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V. Borza, autobiografie
Ris căsătorit
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1843
Basul și Românul
Solerul la Milișiu (1897)
Popa eșese și predica
Basul și boii
Un voinic cu alt voinic
Solerul la vânat
Basul curajos
Căta merge la pește
Căta lăsați la pește
Un toast, finit la adunarea deo-

părământului Asociației la Medias, în 28 August 1898
Un mire cinstit în cotoș
Tiganul cinstit
Tiganul vânător
Tiganul husar
Nădragii Tiganului
Sesul păcurar
Tiganul cărturar — Păscălerul
Ingropăciunea Valvedului
O predică pe un vârl de salcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui protopop Georgiu Sima
Un petitor surd
O nuntă țigănească

Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimis înainte, de la Librăria „Foil Poporului” în Sibiu, precum și de la autor în Boara (Mihályfalva) a. p. Salca mare (Nagyselyk)

O societate industrială vieneză

caută un destoinic și expert domn pentru răspândirea produselor fără concurență, căruia i-se imbie

500—600 coroane lunar.

Se recere dela el să dea dovezi despre destoinicia lui, să fie intru toate bine organizat și cu un capital propriu cam 5000 coroane, pentru depozit de marfă. Nu se cere alte cunoștințe deosebite, nici local de vânzare, eventual și pentru penzionisți destoinici cu cunoștințe comerciale.

Ofertele despre trecutul său, precum și etatea, sunt de a se adresa la: Annoncen-Expedition Bock & Herzfeld, Wien I. Adlergasse 6 sub numirea de „Industriegeschäft.”

1503

Escelente vinuri de masă

pe lângă prețuri moderate se află la

= WILH. JIKELI =

SIBIU, strada Ureziului Nr. 7

373

MOBILE

lucrate solid și
conștientos ...

333

se pot comanda la

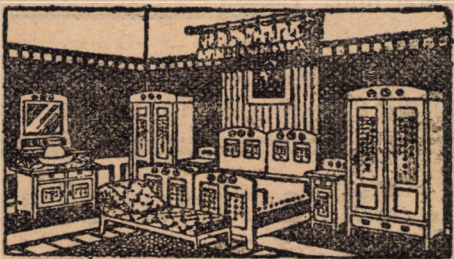
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul
pentru tineri nou căsătoriti, mobilări de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafenele și
restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură la com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

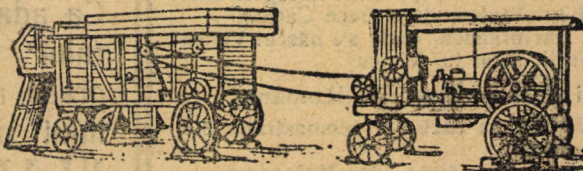
Se lucrează după planuri artistice

AGRICOLA

intreprindere de mașini
agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e
bun e și
ieftin!

Ce e
bun e și
ieftin!

Motoare

de ulei brut originale svediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare

de benzin și ulei brut pentru garnituri de tizerat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslășiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Toi felul de uleiuri și carele

Toi soial de articoli tehnici

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejar!

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

=====

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate

=====

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se adună la ea mereu

Bioglobin

Beutură es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvales-
cență. Influi-
ențează producerea sângelui, in-
fuzând mușchi și nervii, dă apetit
sără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.
Prețul unei sticle mari Cor.
5.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă
în toate apotecile.

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

100.000 oroloage!

Din cauza războiului bal-
canic sunt silit a pune în
vânzare 100.000 de oro-
loage din argint limitat cu
mașinărie Anker-Remont.
excellentă așezată în Ru-
bine, care au fost desig-
nate pentru Turcia, pe
lângă prețurile batjocoră
de 3 Cor. bucata 2 buc.
Cor. 5.80, 5 buc. Cor.
14.—, 10 buc. Cor. 27.—.
Așadar nimeni să nu în-
treasă această ocaziune de
a și comanda acest orologin excelent și într'adevăr
de jumătate oisnit. Comandă numai deșt, pentru-
să în scurt timp vor fi toate vândute, 5 ani ga-
ranție în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Simon Lustig 1379
Uhrenfabrikslager, Neu Sandz 6/24

e cel mai bun
călcăiu de gumi

Reprezentanță pentru 1395
Sibiu și împrejurime

A. Henrich & W. Müller, Sibiu

Mașină de clocit pui

pentru 140 ouă, se vinde ieftin în
Sibiu, Str. Seivert 13, (Conradwiese).

„ARDELEANA“
institut de credit și economii în Orăștie

Primește depuneri
spre fructificare cu **5, 5¹/₂ și 6%**

după mărimea suvei, termenul de
abzicere și după natura depunerii

Darea de interese după depuneri o plătește
institutul

Direcțiunea.

1447

Croitorie de costume săliștenești!

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public din loc și jur, că dispun
în **Sibiu, Strada Faurului Nr. 6 (Schmiedgasse)** de o
**Croitorie pentru haine bărbătești și haine (costume)
țărănești pentru femei (în port săliștenești)** toate execu-
tate artistic din materiile cele mai durabile.

În depozitul meu se află totdeauna **costume complete gata**, iar
la caz că nu corespund dorinței cumpărătorilor, se pot pregăti altele în timpul
cel mai scurt.

La dorință dau împrumut costume complete pentru baluri,
serate, oștețe, fotografări etc., pe lângă prețuri convenabile.

Spre orientarea celor interesați mai adaug, că șatra mea, afară de Sibiu,
se mai află pe la toate târgurile mai mari din comitatele Sibiu, Făgăraș, Alba-
Inf., Hunedoara și Zărnave. — Pentru comande cât mai multe, rog Onor. Public
a-mi oferi binevoitorul sprijin.

Serviciu solid, conștientios!
Prețuri foarte moderate!

cu toată stima

M. G. Crișan.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai culante condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare
garantată de interese de 3% —

Asigurări simple și mixte cu
participare de 40%, la câștig.

Asigurări mixte cu solvarea ne-
condiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc

deasemeni cu premii foarte
ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689.43
Pagube de incendiu		5.456.645.67
În total a fost la Transyl- f asig. pe viață		11.740.710.—
vania la 31 Dec. 1912 (asig. de foc		133.667.241.—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit
la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achiziitori), cari au legături bune la oraș
și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

„Hai să dăm mână cu mână,
Cei cu inima română!“

Deschidere de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public
românesc și în special a onoratei preoți și în-
vățătorimi, că mi-a reușit să cumpăr casele cu

vestita prăvălie „la Gligor“

din SIBIU, Piața mică,

și pe care mi-am asortat-o cu toți articlii de ma-
nufactură atât pentru dame și domni, cât și pentru
țărani și țărance.

Din cauza procesului ce l-am avut cu orașul, stând
prăvălia mai multe luni închisă rog pe onorații preoți
din jurul Sibiuului, să binevoiască a recomanda pră-
vălia mea credincioșilor din comuna Domniilor.

Cu deosebită stimă

Teodor Doboiu.

1465

Prima neguțătorie mare
de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

Fabrică de liche-
ruri și ferbătorie
de rachiu o o o
Mare neguțătorie
de rachiu de o
Drojdii, Trevere și
Prune o o o o o

SPECIALITĂȚI:

Trică veritabilă, fierbere
proprie și Romuri lamaica
direct importate.

Cea mai mare alegere în cadouri convenabile în preț

ofer celui vizitează

Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi:
pupe în toate prețurile,
animale din catifea și alte stoffe. Modele de mașini
cu abur și motori electrice, precum și alte jucării
mehanice.

Castenele-fincora de petricele ale lui RICHTER
Castenele-Flatador de lemn pentru zidii
cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Ser-
vice de porțelan
și sticlă, cel mai mare depozit, căldăruși pentru
teiu, măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și
ținători de palmi.

Gente de mână pentru dame, portmonee, ma-
nicure, necesare,
ochianuri pentru teatru, cu preț ieftin, execuția
cea mai fină.

Prețuri foarte ieftine dar fixe.

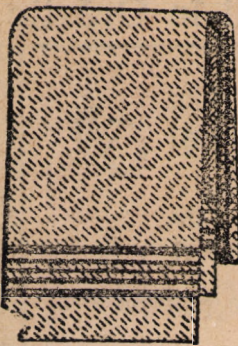
Succesorul lui I. F. Schneider
JOHANN WEINDEL

Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

1464

Straie de iarnă Himalaya pe lângă prețul de jumătate.

Din cauză că am cumpărat dintr-o fabrică o parte întreagă de straie de iarnă Himalaya, a căror iconă e alăturată aici, cari sunt pentru iarnă de o neapărată trebuință, fiind foarte moi, în colori cenuși, și cu broduri frumoase de diferite colori, cam 200 cm. lungi și 130 cm. largi, le punem în vânzare pe lângă prețurile uimitor de ieftine anume:

1 bucată straiu de iarnă Himalaya costă numai cor, 1.90
3 : : : : : 5.55
6 : : : : : 10.80

Să expedieză pe lângă rambursă prin Spezial-Versandhaus.

GUSTAV GREINER, Wien, III.,
Hauptstrasse 87 E.

Fabrică de licheruri foarte fine

Înființată la 1878.

Premiata: În Sibiu cu medalia de aur, Londra cu med. de aur și crucea de onoare, Bruxelles și Paris cu medalia de aur și grand prix.

Heinrich Rieger

Sibiu, strada Gușteriții Nr. 7

recomandă licherurile sale excelente precum Rum, rachiu de drojii, trevere și
:: de prune ca și ::

TUICĂ

veritabilă curată pe lângă prețurile cele
:: mai ieftine. ::

HEINRICH RIEGER, strada Gușteriții Nr. 7.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălziminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”

Sibiu, strada Onnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclama.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:
Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
: : : : : 26-28 = 4-5
: : : : : 29-34 = 5-7
: : : : : 35-39 = 7-9

Principiul meu
este: —
Căștig puțin,
vânzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, escuție în Kalv sau piele de vichis . . . 7-14

Ghete în Chevreaux sau Box:
Ghete pentru domni cu gamel sau băieți K 9-20
: : : : : bombi sau ideal . 10-14
: : : : : Kobrak . 14-18
: : : : : Osialia . 12-18
: : : : : formă americană . 13-18
: : : : : formă americană . 13-18
cu bombi și băieți . 10-18
Ghete pentru domni, piele Antelope în toate colorile . . . 20-25

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni. —
Camăși cu 4, 5, 6, 7
și 8 cm.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

„Compagnie Generale Transatlantique”

Linia Franceză

Linie regulată directă
de vapoare repesi

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-ter 15

Telefon:
Jocet 14-87

Stomacul meu bolnav va sfârși prin a mă ucide.

Doamna Rose Marchal, de 51 ani, negustoreasă, suferă mult de stomac. Ea a fost vindecată la spitalul Charité, din Paris, unde a intrat în luna lui Noiembrie. Iată ce scrie ea:

„Sunt cinci ani de când sufer; dar de vreo cinci luni, simt la stomac dureri sfâșietoare, care se întind până la umeri și la coloana vertebrală. Aceste dureri sunt câteodată puțin întinse; dar în fiecare zi, am trei sau patru crize care tin o oară și chiar două. Sufer atunci atât de mult, încât tip de durere. Durerile se măresc mai ales când iau mâncare caldă. Apăsarea corsetului le potolește nițel. Îmi vine adeseori să vărs și adesea vărs membrane amare și urit mirositoare. De cincișpezece zile îmi vine în gură un miros de ouă stricate. Am foame, dar mănânc puțin, căci bucatele îmi măresc durerile. Se întâlece că nu pot dormi și slăbesc văzând cu ochii. Stomacul meu bolnav, va sfârși prin a mă ucide.”

Într-o zi, au pus-o să ia două lingurițe dintr'un praf zis Cărbune de Belloc, și ea continuă acest tratament și în zilele următoare.

Cețiți ceea ce a simțit:

„Prima zi, zice ea: n'am simțit o schimbare notabilă; D-na ROSE MARCHAL cu toate astea n'am vărsat de loc. A doua zi n'aveam nici greață nici nu-mi mai venea să vărs. A treia zi nu mai avui miros în gură: totuși durerile de stomac erau încă puternice. Ele slăbiră a patra zi și apoi dispărură. În fine, după șase zile de tratament, putui degeră perfect două supe, ceea ce nu mai făcusem de vreo cinci luni. După câteva zile, mâncam cu plăcere carne, care trecea foarte bine, puțin în armă ieșii din spital complet vindecată; de atunci sunt doi ani, n'am mai suferit de stomac. Mulțumesc Cărbunelui de Belloc, vindecarea mea și nu-l pot recomanda îndestul celor ce sufer de stomac.”

Semnat: Rose Marchal, comerciantă, Strada Saint Maur, Paris’.

Întrebunțarea Cărbunelui de Belloc, în dosă de 2—3 lingurițe după fiecare masă, ajunge în adevăr, pentru a vindeca în câteva zile boalele de stomac chiar și pe cele mai vechi și mai rebele la orice tratament. El produce în stomac o senzațiune plăcută, dă poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară constipația.

Este suveran contra îngreunării stomacului dupămasă, contra migrenelor rezultând din reaua digestiune, contra greței, sughițului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de a lua praful de Belloc, este de a-l topi amestecându-l într'un pahar cu apă curată sau zaharată pentru a-l bea apoi după voe, dintr'odată sau de mai multeori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi doza în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Preparațiunea: Paris, 19, rue Jacob. — Prețul pentru o sticlă pulvere cor. 2.75, pentru o sticlă pilule cor. 2.25.

S'a încercat a se face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc, dar ele sunt ineficace și nu vindecă fiindcă sunt rău preparate.

Pentru a evita orice eroare, priviți bine dacă eticheta flaconului poartă numele lui Belloc.

P.-S. Persoanele cari nu se pot obișnui a înghiți praful de Cărbune, pot să-l înlocuiască cu Pastilele de Belloc, luând 2 sau 3 pastile după fiecare masă și ori de câteori au dureri.

Se obțin aceleași efecte salutare și o vindecare tot atât de sigură.

Aceste pastile conțin numai cărbune pur. E destul a le pune în gură unde ele se disolvă singure și a înghiți saliva.

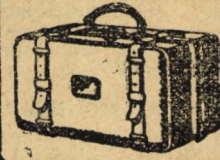
1363

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor)

Strada Cismădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vânătoare, sport și viață, poartă și provă, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobii) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandă prin poștă se execută prompt și conștientios —
Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șeluri) de cai și cofere de călătorie.

Balsamul apotecarului A. Thierry

Alte echil Balsam
de la A. Thierry în Pregrada
bei Rohits-Sauerbrunn

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la apărere de gât, răgușală și la boale de gât, friguri, înțepături, sgarciuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță răchunții și întărește apetitul și mișcarea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gânuși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orban, beșici provenite din feribeteli, buboane, buburaze, răni provenite din arsuri, membre degerate, sgarbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, înțepături când bănuie epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1872

A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5.00

La comanda mult mai ieftin!

Singura veritabilă

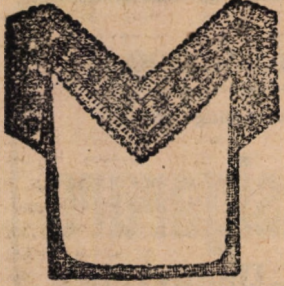
1072

Allie-Centifolia a lui Thierry

Împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de pricea operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptesc, la pornirea lăptelui, împotriva împotrișnirii peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, rani, piciora umflata și la mâncarea osului; apoi la răni de sabie, împotrișniri, împotrișniri, tăieturi și sdruncinări, precum și la înălțurarea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, panduri, pietriș, alicie, spini etc., la tot felul de umflături rani, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negi pe mâini sau la picioare, beșici, rani la picioare, rani de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urină etc. etc. 2 cutii costă K 3.00, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la drogeriile: Thalwayer și Seitz, Erezil Rochmelster și Frații Radanovits la Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Îngerul păzitor în PREGRADA (Sângi Rohits-Sauerbrunn).

Nici odată în viață!

Cămeși pompoase pentru dame numai

Cor. 1-95

cu țesături bogate, fason minunat cu bumbi în partea spinării, în diferite tăieturi la piept, rotunde, unghiulare sau în patru colțuri. Giuletu Rumpurger garantat. Din cauza descompunerii unui depozit mare de fabrică se vând pe lângă acest preț de batjocură. La cumpărare de cel puțin 3 bucăți o bucată costă cor. 1-95. Singura vânzare cu rambursă prin

M. SWOBODA Wien, III/2 Hiesgasse 13 — 348

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă răspund pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comenzi să primim în administrația FOII POPORULUI.

In loc de cor. 12.—

numai 5.—
Coroane

000 perechi de ghețe cu băeri, conform desenului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, cari au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas înapoi din cauza războiului. De aceea acum sunt silit a le vinde perechea sub prețul ce mă costă, adică cor. 5.— Se pot cumpăra numai cu pata pentru domni și dame în toate mărimile. Trimitere cu rambursă.

Exporthaus „Perfekt“

Vien, VII., Neustiftgasse 137/55

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame

== băieți, fete și copii ==

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concurență!

Cel mai mare
depozit
de blănuri!

Strada Cismădiei, Palatul comandel de corp.

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

Își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Crepons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în
Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii.
Brandshikipsen și diferite bucăți de tălpi căzute.
Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregătala lor
Pittlinguri de vachs, „ „ „ „ „ „
Kipse de vachs, „ „ „ „ „ „
Piel de vită de vachs, „ „ „ „ „ „

Piel crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxel, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de oaie în fărbi diverse. Căptușeli de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difervite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghețe (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri
solide!

Fabricate
proprie!

Serviciu conștient exact!

Vinuri minunate!

Din cauza unei mari rezerve de vinuri, se vând prelungă prețuri moderate vinuri garantate naturale din anii 1908, 1910 și 1911 în diferite calități la

Heinrich Rieger

Prăvălie mare de vinuri
SIBIU, strada Gușteriții Nr. 7

Vânzare în mic și mare

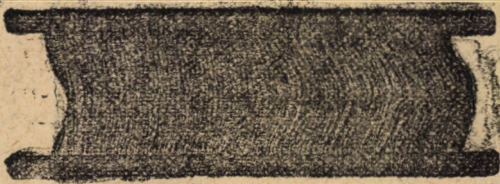
CAROL F. JICKELI în Sibiu și în Alba-Iulia

Fire cu ochiuri din oțel

Spete de țesut cu dinți din oțel și alamă, în toate mărimile

Îțe (Garnituri de război)

Lista de prețuri Nr. 261 despre unelte pentru țesătorii și roțițe de tors, să trimit la dorință gratis și franco

Cuțite de bucatărie, de măcelari precum și bricege de calitate primă „Solinger” fabricat

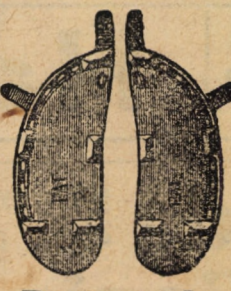

Mașină de tocat carne, ținută, calitate primă

Patine, săni și clopoței pentru săni

1473

Potcoave de larnă pentru boi

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cismădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de

toamnă și iarnă în mare

asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

NEIGE DE FLEURS

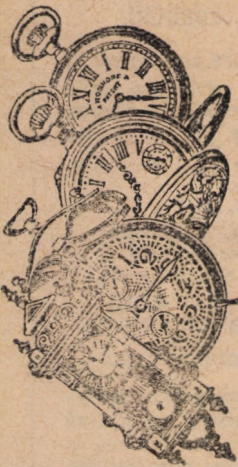
e cea mai nouă
științifică lucrare

Cremă pentru mâni și față

și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1-60

8 zile de probă

trimite la ori și cine cu rambursă din orologioarele de mai jos
(în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:

Orologiu american de nichel.	cor. 2-80
patent Roskopf	cor. 3-
american Goldin	cor. 3-50
de tren Roskopf	cor. 4-
Roskopf cu 2 capace	cor. 4-50
lat	cor. 5-
cu 2 capace, imitație de argint	cor. 6-
de aur 14 carate	cor. 18-
original Omega	cor. 20-
deșteptător de concurență, 12 cm. înalt	cor. 2-
marca Junghaus	cor. 3-
cu cadran Radium	cor. 4-
Radium, cu 2 clopote	cor. 5-
cu muzică	cor. 6-
pendulă, 75 cm. înalt	cor. 8-
cu sunet de clopot	cor. 10-
cu automat de muzică și baterie	cor. 14-
rotund cu deșteptător.	cor. 6-

Garantie pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhmel, = WIEN, IV. =
Margarethenstrasse 27/750

1405 Lista de prețuri originală de fabrică se trimite gratis

Un sfat bun
pentru cine suferă
de stomac!Intrebuințază zilnic după
mâncare

Sarea de stomac

a APOTECARULUI SCHAUMANN

sau
pastilele sărate pentru stomac

Acest mijloc de casă să folosește
peste tot locul mai mult ca de
40 ani, și anume la dureri de
stomac, îngreunări la mistuire,
lipsă de apetit, slăbire și dia-
betes. Medicii îl recomandă cu
stăruință. Trebuie avut grijă și
de imitațiuni, de aceea să se ceră
anume SAREA DE STO-
MAC a lui SCHAUMANN la K 1-50.
Trimitere zilnică cu posta dela
2 cutii în sus prin singurul pro-
ducător JULIUS SCHAUMANN,
apotecar, Stockerau bei Wien.
Se găsește în toate apotecile și drogeriile mai mari.

Atențiune!

50.000 perechi de ghete!

4 perechi de ghete
numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici
mari au încetat plățile, am fost încre-
dintat a cheltui o mare cantitate de
ghete adânc sub prețul de fabricare.
Deci eu vând fiecare 2 perechi ghete
cu șinoare, pentru domni și 2 perechi
pentru dame, de piele brună sau neagră,
galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte
eleg. fasonul cel mai nou, mărimea co-
r. 10-14. Toate 4 perechile costă
numai K 7.90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete

Neu-Saudez 54/p, Austria

Schimbul e almis sau banii retour

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare ro-
mânească, înființată de institutele
financiare (băncile) române din Tran-
silvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA

directorul executiv al „Albinei”

și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări
supra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: as-
igurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinel.
Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face
pe orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de
încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau
gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legă-
tori — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deo-
sebiră că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate
de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Viță americană altoită

precum și viță ame-
ricană pentru altoit,
cu și fără rădăcini, în diferite varie-
tăți furnizează renumita și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.

Fr. Caspari

Medias-Medgyes (Nagyküllő vm.)

Serviciu conștiințios. = Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. În catalog sunt publicate mai
multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal de la proprietarii cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce se pot
avea în firma de mai sus.

1314

Cine vrea un orologiu
în cinste?

Pentru a face eminentele
noastre orologioare de buz-
nar pretutindenea cunos-
cute, distribuim într-un
oarecare mod 5000 bu-
cătă orologioare gratis.
Trimiteți adresa exactă,
numai pe o carte postală,
la fabrica de orologioare:

Jak. König
Wien, III/2 Postamt 45,
Fach 399.

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3-75.

Un orologiu aurit minunat precision „An-
ker” cu umbletul de 56 oare pre lângă garanția de
3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de măt-
asă pentru domni, un ac masiv de cravată, care
nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel pentru
domni cu piatră scumpă imitată, un spî pentru
țigări din spumă de mare imit., o oglindă minu-
nată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru
fotografat la moment, un scobitor de dinți fin con-
statător din 4 părți, broșă pentru dame „Noutate”
o pereche de bumbi de manchetă din aut double
„Ideal” cu închizătoare patentată, un album mi-
nunat cu chipurile cele mai frumoase ale universu-
lui pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un
colar minunat pentru dame din mărgelă orientale,
cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru correspon-
dență și încă 610 obiecte necesare pentru casă,
toate laolaltă împreună cu orologiu, care singur
valorează banii acestia, costă numai cor. 3-75. Tri-
miterea se face cu rambursă prin Export-Haus
„LOUVRE” 1878

F. Windisch, Krakau Nr. M/28
nuretrCelimNB. on

Hagerbräu

FRAȚII HAGER
= Bererie în Sibiu =recomandă escelele și durabilele
Beri pentru export

Bere albă Lager
și
Bere Bock

...

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

1078

La comanda

dela orice firme, despre
care ai aflat din Foaie,

să amintești

totdeauna, că ai cetit
inseratul respectiv în

„Foaia Poporului”

ca astfel să fii servit
bine, grabnic și ieftin